

Перший розділ

ПРОЛОГ

До рідного селища з війська повертається видний козак. Наречені тут водяться на всі смаки, але парубок надає перевагу тендітній дівчині, що геть не подобається його батькам. Ігноруючи заборону старших, молодята стають на рушник і вже чекають на первістка.

Буття родини прямує серед щоденних суперечок і гучних сварок. Свекрам байдуже, що невістка носить під серцем їх нащадка й вони кошмарять її за будь-яку дрібницю.

Кілька разів жінка потрапляє до лікарні, бо злі люди сподіваються, що в неї станеться викидень. Тільки марно! Маленьке створіння, всередині мами, так міцно вчепилося за життя, що здається йому обов'язково треба потрапити у жорстокий світ.

Не досягнувши мети, старі йдуть на крайнощі. Пізно ввечері, коли молодь вже відпочивала, в хаті з'являється страшна жінка. Околицями гуляють чутки, що вона відьма.

Свекруха вимагає, аби невістка вийшла до гості. Робити нічого й майбутня мама погоджується. Світло в домі є, але на столі тліє свічка. У її променях вагітна бачить зловісну бабу, зі страхітливим кублом на голові та вдягнену в усе чорне. В руках, з жахливими пазурями, вона тримає палицю-крюк.

– Підійди... – хрипить відьма й поглинає бідолашну вогняним поглядом.

Гіпнозована страхом молодиця йде ближче, а чорна баба прикладає лапу до її живота й каже:

– Прокляті будуть твої нащадки та не знайдуть добра на землі!

Вагітна кидається від неї навтьоки й довго не може заспокоїтися. А через кілька днів, раніше призначеного терміну, на світ з'являється дівчинка. Новоспечений тато дещо засмучений, адже чекав на сина. Та не радіти чарівній крихітці міг би хіба сліпий. Пара називає доньку Яринкою.

* * *

Вітер гуляє двором і смикає стару хвіртку. А зачіпка на ній монотонно гойдається й скрипить, наче квилить маленька дитина...

– Чуєш? Знову відьма літає селом і мучить душі невинних, – притискає до себе доньку Оксана та намагається не тремтіти.

– Нікого там немає, спи. То лише вітер, – легенько пестить її плечі Степан.

Тільки як заснути, коли перед очима Оксани й досі стоїть похилий дах старого льоху, розпанаханий вночі невідомим звіром.

Кількома днями раніше, коли Степан був на зміні, а свекри ще міцно спали на своїй половині, вона прокинулася раненько. Погодувала Яринку й вийшла у двір, аби набрати з криниці свіжої води. З-за гаю вставало сонце й розкидало навколо перші

яскраві промені.

Раптом погляд жінки зупинився на смітті, біля льоху. Звідки? Лише вчора вона старанно повигрібала всі закутки. Оксана підняла очі й побачила жахливу картину. Солома на даху скуйовджена так, наче її рвали чийсь могутні зуби...

Жінка забула, що поруч стоїть повне відро води, зачепилась і ледь не впала. А кляте відро, з гамором, покотилося двором та зробило веселу мокру доріжку. Холодні бризки привели молодицю до тям і вона метнулася до хати.

Наразі її цікавила лише дитина, якій могла загрозувати небезпека. Та малеча тихо сопіла в колисці й навіть не здогадувалася, які страшні думки в'ються в голові її бідолашної матері.

Коли батьки чоловіка вибралися до сніданку, Оксана поставила на стіл свіжої гарбузової каші. Тільки невихований свекор, в нетерплячці, пішов до вітру. А повернувся з порожнім відром й відразу присіпався до неї:

– Це так ти, безмозка, бережеш родинне добро? Відро ж було геть новісіньке, а вона замість принести води, розлила її по всьому двору й пом'яла гарну річ! І навіщо, питається, ти стіни льоху подряпала? От зараз помиєш посуд і все позамазуєш!

– Я нічого не дряпала... На даху хтось солому зібгав і я злякалась! А хіба й на стінах горе? Я не бачила, – геть розгубилась Оксана.

– Явдохо, ти чуєш? Вона ще й сліпа! На лихо ти до нашого двору припхалася? Взяв би Степан роботящу Уляну, так ні! І що взагалі за місиво ти мені поставила? – скривився дід та скинув тарілку зі столу.

Яскравий гарбуз, разом з черепками, розлетівся по дерев'яній підлозі.

– Ну, ось тепер прибирай, плюгава. Зараз, діду, я тобі молочка наллю! А ти вилизуй свою страву з долівки, – розсміялася свекруха.

Та невістка звикла до постійних принижень і терпіла їх заради коханого чоловіка й дитяти. Вона поприбирала зі столу, старанно вимила підлогу, але до льоху піти не змогла. Ноги не несли! Так і просиділа до обіду в кімнаті, чекаючи на Степана.

А її міцний захисник нічого дивного у пошкрябаній стіні не побачив. Сказав, що то в боротьбі за курочок бешкетували сусідські півні. Він розколотив глини й тоді Оксана рівенько позатирала долоньками тріщини. І баба з дідом, коли додому повертався син, поводитися набагато ліпше.

Чесно кажучи, Степан вже давно забрав до голови ідею про новий, вхідний погріб. І щоб не вовтузитися з пошматованою соломою, невідкладно виписав у сільраді ковша. Вправний місцевий тракторист не примусив на себе довго чекати й зробив навпроти старого льоху величезний рів.

Вночі пройшов сильний дощ та наповнив баюру водою. І не встигла Оксана забути про чудовисько з льоху, як знову була приголомшена страхіттям. Здавалося, що вони спеціально лізуть їй на очі!

Ще горланили ранкові півні, як матуся вирішила прогулятися садом. В гумових

чобітках, з Яринкою на руках, вона вдихала перші пахощі весни. Та на зворотному шляху ненароком глянула у вирву й закричала не своїм голосом. У брудній скаламученій воді, з вишкіреними зубами, плавав дохлий кіт...

Оксана відчувала, як калатається серце і все тіло тремтить та вона тільки міцніше притискала до себе дитячко. На той вереск з дому вибіг старий Ліщук.

– Ну, ти невдаха! Що дитину впустила? Ось повернеться з роботи Степан, я йому все доповім. Ти її хоч не вбила? – розтинав очима невістку дід, а вона прошепотіла:

– Ні, тату. Там... кіт у воді.

– Знову мариш? І за що тільки нас Господь тобою покарав? – геть не розумів її свекор.

Тоді невістка мовчки показала очима на яму. А він глянув і весело відповів:

– Так то ж Шестопалихи старий кіт сконав, нам на радість! Тепер не буде красти курчат.

В голові Оксани ще тельнякали дзвоники та вона на хитких ногах повернулася до своєї кімнати. Дивно, але дитинка від крику матері навіть не заплакала. Вона продовжувала мовчки тулитися до рідного тепла. Здавалося, що доля знала більше за людей і нагородила дівчинку невибагливим міцним характером.

До осені Ліщуки вже мали сучасний погріб, а потворна споруда під соломою разом зі спогадами, пішла в небуття. Та й нещасний сусідський кіт залишився лише в пам'яті лякливої молодиці.

Городини того року вродило на диво багацько. З самісінької весни й до осені роботяща Оксана стояла навшпиньки біля кущів картоплі, підв'язувала рясні томати й регулярно збирала хрумкі огірочки. Вона раділа новому льоху, мов мала дитина. Адже тепер туди влізе стільки збіжжя, що вистачить годуватися кілька років.

Дарма невдячні свекри називали Оксану ледащом. Хіба що заздрили її працелюбності? Адже стара Явдоха ніколи не бувала на грядках. А навіщо, коли є закохана в будь-яку роботу «невільниця»?

Вдень свекруха валялася в постелі, шукаючи в собі хвороби. А як насувалися сутінки, до неї сповзалися дивні подруги. І першою з них шелестіла чорним вбранням відьма Агата. Та, що до смерті налякала колись вагітну Оксану. Баби запалювали свічки й починали варити віск та шукали в ньому малюнки передбачень.

Другий розділ

Наче одна мить промайнуло з десяток років і в родині Ліщуків підросла дивовижна квітка. Вродлива дівчинка виявилася ще й розумницею. Її хист до точних наук дивував шкільних викладачів. Та Яринка залюбки ганяла рідними вулицями на велосипеді й обожнювала свої квітники. Навіть огидні дід з бабою не заважали дитині радіти цьому світові.

Якось мама збрала купу прання й не запхала до старої машини, а понесла на річку. Вона знала місце, де легка течія була прозорою й чистою. Оксана казала, що так білизна стає здоровішою. Та минуло вже кілька годин, а молодиця додому не

квапилася.

Степан якраз повернувся з роботи й розхвилювався неймовірно. Він не був панікером, а тут стрімголов помчав на берег, наче передчував біду. Покликав кума, щоб уважніше обстежити узбережжя. Спочатку чоловіки знайшли миску з білизною, а нижче за течією, в очереті, потопельницю.

Як Оксана втрапила у свою останню халепу залишалось лише гадати, бо жодних слідів насильницької смерті районні патологи на тілі сердешної не побачили. А люблячий чоловік і донька осиротіли...

Не дивно, що старі Ліщуки зраділи смерті невістки та вже на сороковинах почали сватати синові молодиць. Тільки вірний Степан тихо плакав і тяжко переживав смерть коханої жінки. Наразі у нього залишилася єдина втіха - їх зернятко Яринка.

Сильна духом дівчинка вечорами сідала біля тата й читала йому книжки. Ні, Степан ходив до школи й букви знав, але так вони обоє відволікалися від втрати найдорожчої людини. І науки Яринка гризла так завзято, ніби намагалася довести собі власну міць. Знаючи про смерть мами, вчителі часто хвалили дитину за успіхи.

Та не треба думати, що дівча не мало серця. Вночі бідолашна занурювалася в подушки й довіряла їм свій невимовний біль. А вранці гордо підводила голівку й прямувала до школи. Так дні перетворилися на місяці та нова біда прийшла геть неочікувано.

Примітний і вільний Степан все-таки не зміг довго залишатися самотнім і якось повідомив доньку, що він одружується. Яринка хотіла кричати: «Тату, не смій!» Але вона була вихованою дівчинкою й тому сказала:

– Я знаю, що ти маму дуже любив. Та роби як хочеш, тобі видніше.

І скоро в хаті Ліщуків з'явилася швидка й жадібна Раїса. З собою вона привезла кілька мішків добра і... п'ятнадцятирічного сина. Дамочка працювала неподалік на спиртзаводі й регулярно тягала в дім (на животі) грілку зі спиртом. Такі вже тоді були часи, що люди крали на виробництві що могли. А карна система регулярно рапортувала про свої досягнення й заплющувала очі на злочинний хаос по всій країні.

Тепер старі Ліщуки запхали злі язики в дупу й сиділи на своїй половині, наче тхори в норі. Тільки й така поведінка не дуже допомагала їм.

– Стьопо, синочку потрібна окрема кімната! – скоро заявила Раїса. – Ну, не може хлопчина тулитися в коридорі, мов чужий. Он твоя пихата дівка має цілу спальню, то хіба моя дитина гірша? І навіщо твоїм старим велика горниця? Смердіти можна й у малій.

А Степан дістав з буфета пляшку горілки, налив з півсклянки й мовчки випив. Саме такою тепер частенько була його відповідь новій дружині, адже оковитої в домі було хоч завались.

– Тату! Тату, допоможи! – якось почувся неприродний, як для спокійної Яринки, крик з кущів саду. Степан майстрував у повітці поличку й, наче вжалений, вибіг на крик доньки.

Яким же було його здивування, коли дівчинка наблизилась. У неї на руках, вище ліктів, батько побачив свіжі червоні плями від чийхось пальців. А зі смородини спокійно вийшов прищавий пасинок та з посмішкою прошипів:

– Чого ти ореш, нещасна? Що я тобі зробив? Хотів лише підсадити на гілку...

Яринка кинулася повз батька, але той її зупинив:

– Кажи, що відбувається!

– Нічого... Тату, від тебе пахне горілкою. Навіщо ти її п'єш? – з болем у голосі запитала дівчинка.

– Щоб маму твою частіше бачити. Ну, що цей телепень від тебе хотів? – затримав важкою рукою хлопця господар оселі: – Поки тут постій!

– Він до мене чіплявся. Тату, скажи їй, щоб припнула свого дикуна. Бо як тебе поруч не буде... Я боюся! – такою сполоханою Яринка була, мабуть, вперше у житті. Виходить, що нові пожильці вже допекли всіх!

Степан міцніше стиснув руку підлітка й той завив від болю.

– Так кажеш - нічого не робив? А ти знаєш, що я за неї тебе однією рукою задавлю, «синку»?

– Відпустіть... Я більше не буду! Здалася вона мені, – скаржав стурбований пасинок.

– А тепер вголос: більше ніколи не подивлюся в її бік. Не чую! – вимагав від пацана Степан. Той повторив, а чоловік наказав: – Тепер геть з двору. Щоб я тебе не бачив, доки мати не покличе!

– А куди я піду? – відчуваючи силу, скиглив малий.

– Та хоч з мосту і в воду. Он, дивися, міст вдалині, – грізно промовив Степан, наче наказував хлопцю згинути. Це в ньому, разом з любов'ю до доньки, гуляла оковита й пасинок кинувся навтьоки.

Коли з роботи припхалася Раїса й дістала з-під грудей грілку зі спиртом, іскра перетворилася на полум'я. Спочатку Степан вилив крадену рідину з відкритого вікна й жінка кинулася на благовірного з кулачками:

– Що ти робиш? Я з таким острахом кожної зміни через прохідну добро в дім несучу...

Та він штовхнув її на постіль і додав:

– Полеж, якщо красти втомилася. А ще я твого дурноголового синка з дому вигнав. Де плентається не знаю, але як знайдеш, поясни йому правила життя між нормальних людей. Починай виховувати, доки його хтось не прибав.

Раїса зірвалася з ліжка й несамовито закричала:

– Як це ти Олежика з дому вигнав? Ти його ненавидиш, бо він не твій! А свою все жалієш та пестиш. Звісно, вона ж донька тієї причмеленої...

Більше гидоти вона сказати не встигла, бо Степан як почув про Оксану погане, миттю пригадав якою лякливою, але ніжною була кохана дружина. Він розмахнувся й з усієї сили вдарив бабу по щоці. А рука у нього була важенька й Раїса, мов пір'їна полетіла в подушки. Тепер вона справді злякалася й сховалась за ними:

– Ти здурів чи допився? Я ж тебе посадити можу!

– Дивись аби я твого байстрюка не посадив. Він сьогодні чіплявся до моєї дитини та здається не вперше. Яринка горда й не розповість. Це якби, не дай Боже, була схожа на тебе, то наплела б сім мішків... Чого ти розляглася, йди готуй нам усім вечерю. Батьки ще сьогодні нічого не їли. А Оксанка їх годувала тричі на день, – пояснив місце дружини на кухні Степан і пішов з хати.

Він довго сидів під виноградом, а серце рвалося до тієї, яку сильно любив! Тільки коли вона була поруч, свого щастя чоловік не помічав. Адже попереду планувалися довгі роки й він не переймався тим, як поведився й що говорив... А тепер життя перетворилося на пекло й на цьому світі його тримала лише дитина.

Вечері до двору повернувся горе-залицяльник. Він десь випросив цигарки й від малого гидко тхнуло димом. Хлопець з острахом глянув на вітчима та забився у свій куток, навіть не жаліючись матері.

День котився до свого завершення, а завтра буде новий.

Третій розділ

Напередодні святкування чергової річниці «жовтневої революції», Яринку разом з іншими відмінниками навчання, відрядили до району. Керівництву школи вкрай необхідно було прикрасити парад новими комсомольцями. А паради в ті роки проходили скрізь! Вони були пишними та рясніли урочистими промовами й купою червоних прапорів.

Робити нічого й семикласниця Ліщук попхалася до райцентру виконувати розпорядження директора школи. Через негаразди в родині настрої дівчинки був на нулі та вона вимила коси дощовою водою й від цього її гарне волосся стало більш блискуче й шовкове.

Яринка вбралася в офіційний костюмчик, що без діла висів у шафі й у такому вигляді опинилася в коридорі райкому комсомолу з іншими дітьми. Там діловито сновигали розфуфирені молоді дамочки та інколи поважно крокували засупонені краватками чоловіки.

Врешті групу підлітків запросили до невеличкої зали, стіни якої були прикрашені довжелезними кривавими прапорами. Там і тут, на стягах і вимпелах, був золотом вигаптуваний профіль комуністичного вождя - володимира лєніна.

Скоро за столом розсілися члени президії. Та захід чомусь не починали, ніби чекали ще на когось. І дійсно через кілька хвилин на сцену вийшов міцний дядько, в бездоганному сірому костюмі. Поведінкою й поставою він був схожий на кіношного героя громадянської війни. Такий собі бравий командир, тільки що без чапаївської бурки та шаблі...

Ось тепер довготелесий секретар райкому комсомолу задоволено посміхнувся й розпочав «посвяту». Ймовірно він так звик виконувати цю роботу, що нагадував робота. Кликав претендента й чіпляв на груди «щасливця» (раніше придбаний майбутнім власником комсомольський значок) та переходив до наступного.

Раптом той пан, що запізнився, кивнув своєю сивою головою й комсомольський лідер вмить перетворився на цуцень біля ніг господаря. Він нахилився й покірно махнув головою та повернувся до виконання своєї місії. Поздоровив ще кількох хлопців з паралельного класу, а потім запросив Яринку.

Бідолашна зраділа, що скоро ця фігня скінчиться й можна буде вийти на свіже повітря. Бо ті захоплені очі жіночок, що впивалися своєю відданістю в пана з орденом лєніна на лацкані, просто вбивали!

Вона хотіла прямувати заданим курсом, але пан з ідеальною зачіскою поманив її пальцем до себе. Яринка відчула всередині якийсь гидкий рух та волі господаря дійства підкорилася. А дядько встав і від процесу чіпляння на дівочі груди маленької залізочки відверто захмелів. Потім натхненно стиснув дівоче рученя своєю клешнею та навіть зашарівся...

– Вітаю зі вступом до влксм - молоді опори комуністичної партії! Коли передовий загін очолюють такі вірні комсомольці, ми непереможні! – відшліфованим промоваи голосом видав нісенітницю й на цьому урочисте катування повинне було завершитися, але комсорг додав:

– Товариші комсомольці! Ось ви й стали частиною славетної організації, напередодні великого свята. Цей день особливо запам'ятається вам ще й тим, що наш скромний захід нагородив своєю присутністю товариш Дейнека Потап Свиридович - перший секретар райкому партії. Прошу всіх встати й подякувати аплодисментами! – дамочки зірвалися на ноги й мало не кинулися тому «шановному» на шию, та його увага була прикута лише до одного предмета. Райкомівський секретар задоволено посміхався й не відводив очей від Яринки.

Скоро групу дітей таки відпустили й вони купками дійшли до автостанції, де роз'їхалися рейсовими автобусами по домівках. Але вдома на новоспечену комсомолку знову очікував черговий скандал.

З моменту, як татова дружина залишилася без сина, того за віком взяли до війська, вона стала геть неадекватною. Жалілася на недостатню увагу з боку чоловіка й діставала лайкою старих Ліщуків. А Степан, тим часом продовжував прикладатися до пляшки й лякав цим доньку.

Звісно на фоні сусідів, вони ще й нормально жили. Бо зліва, родина Шестопалів, регулярно билася. Чоловік ганявся за дружиною кругом хати, з сокирою в руці, а їх сини також за щось постійно чубилися та ходили з побитими обличчями.

По праву руку ситуація була ще гіршою. Колись там, у старій хатинці, жила самотня бабуся. А як померла - її дім за копійки викупила парочка росіян. І почалося! Жінка величала себе Шуркою й регулярно гнала пійло, що тхнуло на пів вулиці. Той двір, через гидкий сморід, тепер облітали навіть сільські птахи.

А її невгамовний Корней збирав пляшки на смітниках і щодуху волік їх до пункту

здачі склотари. Потім нализувався до чортиків, чіпляв на картуза червону квітку й теліпався селом, п'яний мов чіп, та вигукував непристойні матюклові частушки. У власному дворі до нього приходило «друге дихання» й тоді він брався за батіг та ганяв ним гостей і свою благовірну.

Звісно телевізори в кожній хаті вже були, але після подібних прем'єрних показів до серіалів про радянських розвідників і боллівудських красунь діло не доходило.

Підсумовуючи «радість» буття на селі, Яринка просто марила вибратися кудись. Вона щиро бажала забути про жахливу смерть мами, відьмацькі схильності баби Явдохи, нахабну дружину тата і його нескінченний похмільний синдром.

Тому як тільки закінчила вісім класів, не роздумуючи подала документи до технікуму приладобудівників, що знаходився в районному центрі. Безможних абітурієнтів там зібралася сила-силенна, але її знання не викликали жодних сумнівів і восени дівчина стала студенткою.

Їздити кожного дня з десятків кілометрів до села було геть нерозсудливо. Яринка порадилася з татом і орендувала кімнату в райцентрі. На першому курсі вона відверто сумувала. Шкільна програма мало цікавила відмінницю навчання та на вихідні вона мчала побачити батька. Правда кожного разу з острахом спостерігала, як він котиться в прірву і все більше нагадує сусідських дядьків.

– Таточку! Прошу тебе, не пий ту гидоту, – молила вона Степана, а він лише сумно посміхався й притискав її до серця, бо зі смертю Оксани втратив сенс буття.

– Не гнівайся, дитинко! – плакав колись гордий чоловік. – Я твою мамку не вберіг. Все виконував плани п'ятирічки й грамоти додому носив. А вона просто пішла за водою...

– Але ж то був нещасний випадок. Мама плавати геть не вміла, – пестила його мокрі щоки дівчинка й відчувала в собі такий страшний біль, що краще б додому не їхала.

Якось в один з таких вихідних Степан дістав зі столу картонну теку й простягнув Яринці документ:

– Тримай, маленька. Це тобі.

Яринка кинула поглядом на папір й отетеріла:

– Навіщо, тату? І чому мені? А як же дід з бабою чи твоя язиката відьма?

Та Степан тяжко зітхнув і пояснив:

– Дід з бабою нікуди не дінуться. Хай собі живуть. Скільки їм там залишилося? А з Раїсою я офіційно розлучився й немає в неї тут ніякого права на власність. Тому бери й заховай до часу...

– Так нехай вдома полежить, – відклала на стіл свідоцтво щира дитина.

– Ні-ні! З собою забери. Нехай при тобі документ буде. Знайди якесь надійне місце чи комірку в банку зніми. А ще ось - ошадна книжка, – простягнув сіреньку книжечку Степан, наче прощався з донькою.

– Тату, що відбувається? Це ж усі заощадження, які ти заробив. А в мене стипендія й тьотя Фрося за кімнату п'ятнадцять рублів бере. Це недорого. Будь ласка, поясни, – стривожилася дівчина.

– Та нічого пояснювати. Ти моя гордість і втіха, а ще на мамку страшне як схожа... Не переймайся, донечко, все добре, – лагідно обійняв її Степан і вже мріяв про склянку горілки.

З тим і поїхала Яринка навчатися. Вона поклала цінні папери до банківського сховку, бо вже отримала паспорт громадянки срср і могла приймати дорослі рішення. Так вийшло, що гарнюня квітка в цьому житті дуже швидко подорослішала.

Після закінчення першого року навчання вони з татом мріяли помандрувати до Криму. Тільки не встигла донька зі Степаном позасмагати біля моря, як доля відібрала в неї не мрію, а батька.

Казали, тато йшов зі зміни чомусь один і пішки. А вечірня електричка - вона ж не жінка й не може оминати чи відійти... Степана Ліщука потяг розрізав, як ніж масло й залишив Яринку на світі геть саму, з відчаєм і пекельним болем.

Четвертий розділ

Сумні очі тепер переслідували її скрізь. Ні, вони були виразні й дуже красиві, але горе стало її іменем. А самотність - головною супутницею в житті.

Однак Яринка продовжувала навчатися на відмінно. Вона не поринула, з горя, до світу розваг. Тільки після похорону батька, наче оніміла. Відповідала на заняттях, старанно писала конспекти, ходила до бібліотеки і все.

Жінка, у котрої жила сирітка навіть запропонувала їй деякий час не сплачувати оренду та горда квітка відмовилася від проявів благодійності. Тихо кивнула голівкою й просто сказала:

– Дякую. Ні.

Не дивлячись на тендітний стан і молоді роки, коли дівчинка так говорила, ні в кого не виникало бажання сперечатися з нею. Може тому, що боялися підхопити закляття, яке наклала на юну особу доля чи відьма? Бо не дай Боже бути настільки безталанною: мати від народження все як у всіх, а потім доволі швидко залишитися ні з чим!

Якось вона засиділася в районній бібліотеці. А цікавого там було: читати, не перечитати! Спочатку шукала матеріали на тему для уроку історії, а потім взяла ще кілька книг і незчулася, як бібліотекарка почала вимикати в залі світло.

– Перепрошую, я тут сидів недалеко, метикуючи над своєю справою та бачив, як жадібно Ви надихаєтеся книгами, – почувла дівчина спокійний чоловічий голос і підняла очі.

Поруч зі столом стояв елегантно вбраний молодий чоловік, років тридцяти. До його вдумливих карих очей дуже пасував скромний коричневий костюм та біла сорочка. Незнайомець обережно притримував на руці плащ, а в іншій - кейс для паперів. З першого погляду було ясно, що він має справу з важливими документами, а сюди

приходив, як усі, за новими знаннями. Він не посміхався, не загравав, навіть більше нічого не говорив, просто стояв і не йшов геть.

Красчком ока Яринка бачила, що вони затримують бібліотекарку. Тому рішуче закрила книжки, склала їх до купи й збиралася здати. Вона підвелася та раптом відчула в собі незрозуміле тепло, котре подарував їй майже суворий погляд незнайомця. Ні, це було не плотське прагнення, а якийсь надприродний енергетичний потік, що промайнув у повітрі й зник.

Дивно та вона заговорила:

– Даруйте, мені час іти. Ми порушуємо розклад закладу. А книжки я люблю понад усе. Бувайте!

– На все добре! – чемно кивнув чоловік. Він не фліртував, не набивався в провожаті, а лише міцно стиснув широкі вилиці й насупив брови. Від цього його гарне обличчя стало утаємничено сумним.

В орендованій кімнаті студентка Ліщук акуратно зібрала до портфеля необхідні на завтра книжки, постелила скромне ліжко, що на якийсь час прихистило її та виконала стандартні вечірні процедури. Далі натиснула кнопку будильника й хотіла лягти, але пішла до вікна поглянути на зорі.

Вона робила це доволі часто й сподівалася, що батьки дивляться на неї згори. Тоді її поглинала невимовна туга, але сьогодні вперше за кілька місяців, відчай менше стискав груди.

Наступного дня, після занять, Яринка вже збиралася вийти з корпусу та почула зі спини пронизливий голос секретарки:

– Ліщук! Негайно зайти до директорки.

Лариса Леонідівна (в душі) шанувала мужнє прагнення своєї студентки залишатися вірною обраній справі й не падати перед горем ниць. Але вважала, що відлюдькуватість не пасує учениці марксистсько-ленінської теорії і взагалі дівчині необхідні додаткові навантаження.

Яринка зайшла мовчки й лише ввічливо кивнула та завмерла на місці.

– І як довго ти збираєшся дотримуватися обітниці мовчання? Ярино, що тобі важко через втрату батьків, я розумію. Але й ти мене зрозумій. Відмінниця навчання, що не веде активного суспільного життя, викликає підозри. Днями мені ставили запитання, щодо тебе, а я не могла на них відповісти. Зауваж, мені це невластиво, – традиційним голосом викладача говорила директорка.

– Що я повинна зробити? – коротко відреагувала дівчина, не підіймаючи голови.

– Та нічого особливого! Просто живи як нормальна людина, а не дохла рибина, – чомусь почала збентежено перекладати папери й ручки на своєму столі жінка.

А Яринка як почула випадкові слова, стосовно риби, зблідла мов справді збиралася померти.

– Тобі зле? Тоді сходи до лікаря й обов'язково принеси мені довідку про стан свого здоров'я, – наказала Лариса Леонідівна, несподівано знайшовши відповідь на власне запитання й долала: – Все, йди з очей, бо ти мені геть настрій спаскудила.

Яринка вийшла. Тримаючись за стіну, вона попрямувала до дівчачого туалету й залилася слізьми. Здавалося, що всередині повзає якийсь могутній вогняний гад і випікає нутроці. Вона стогнала й чіплялася за раковину та не розуміла, як подолати нестерпний біль? Звідки тій жінці знати, що мама також лежала на траві тиха й холодна, як мертва рибонька...

Коли нова порція сліз скінчилася, сирота вмилася холодною водою й глянула на себе в невеличке дзеркало. Звідти на неї дивилися підпухлі червоні оченята. Саме такі, як частенько бували у мами. Чому вона вирішила залишити цей світ? Хіба не здогадувалася, що без неї життя доньки стане мукою? Та дзеркало нічого не відповіло дівчині. Тоді вона протерла обличчя хустинкою й пішла надвір.

Студентка неквапливо йшла в бік орендованої кімнати й думала про те, що сказала їй директорка. Хтось цікавився нею, але хто й чому запитати у керівника навчального закладу вона не встигла. Лариса Леонідівна випадково ляпнула дурницю, яка зачепила за живе.

Ось повз неї промчала чорна Волга, а далі почувся гальмівний звук і скоро машина (заднім ходом) порівнялася з Яринкою. Двері салону прочинилися й вона побачила знайоме обличчя, тільки забула чиє?

А випещений сивочолий дядько здається мав ліпшу пам'ять і впізнав її:

– Дівчино, у Вас все в порядку? Чому Ви заплакана? Якщо хтось образив, Ви тільки скажіть...

Почувши той голос, Яринка миттю згадала урочистість в райкомі комсомолу й високого партійного начальника. Тільки його бракувало зараз! Але ж цей не відчепиться, тому прийдеться відповісти.

– Вітаю, товаришу перший секретар! У мене все в порядку, дякую. Просто драматичну сцену з фільму пригадала, – спробувала посміхнутись Яринка та він здається бачив людей наскрізь.

– А от казати неправду Ви не вмієте. І це похвально! Сідайте, я підвезу Вас куди скажете. Може щось болить? Тоді до лікарні, – причепився старий хрич.

– Нічого не болить. Маму важко згадувати, – чесно відповіла дівчина.

– Ясно. Ненька померла, так? – який же він проникливий.

– Так. І навіть роки не допомагають. Дякую, що зупинилися, але я майже прийшла, – ляпнула й чомусь злякалася, що він дізнався її адресу. Юна й недосвідчена, вона ще не розуміла, що цей пан (за бажання) може дізнатися про неї більше, ніж вона знає про себе сама.

– Ви тут у когось живете? – запитанням підтвердив істину можновладець.

– Орендую кімнату. Вибачте, але мені справді треба привести себе до ладу. Можна я

піду? – ввічливо запитала дівчина.

– Не маю жодного права затримувати. Я ж не тиран якийсь. Вам вкрай необхідно відпочити, Ярино. Був би радий допомогти та Ви не бажаєте... Думаю, ми ще обов'язково зустрінемося. Щастя! – кивнув на прощання дід і через кілька хвилин машина зникла за рогом.

Ну нічого собі! Ця шишка пам'ятає її ім'я. І на що він зараз натякав? Звісно райцентр не мільйонне місто, але з якого переляку їм ще зустрічатися? Виходить, що й директорці технікуму запитаннями набридав саме він. Інакше б Лариса Леонідівна так не хвилювалася.

П'ятий розділ

Вдома у тьоті Фросі був гість. Тому Яринка прослизнула до своєї кімнати й затаїлася, аби не заважати їм. Син орендодавиці раніше був відомим на всю область хірургом. Тільки з часів, коли він почав нещадно пити й помилився під час операції, його врятували виключно поважні зв'язки й володіння секретною інформацією про ті ж таки зв'язки... Тепер він був провідною зіркою прозекторської й мерці на тремтіння його рук не скаржилися.

Словом і тут Яринка стала свідком родинної сварки на тему: «Навіщо ти стільки п'єш, синку?» Здавалося, що навколо існує якийсь зачарований спиртними напоями світ. Більшість чоловіків, незалежно від статусу й рангу заливали в себе оковиту, не шкодуючи ні власного здоров'я, ні нервів своїх близьких.

Після суперечки Едуард поїхав додому на своїй Волзі, в супроводі даїшників. Це був особливий кортеж, коли на швидкості кілометрів п'ять-десять авто прямувало вздовж бордюру, а за ним проклинаючи все на світі, котився екіпаж ДАІ. До подібного «цирку» в районному містечку всі звикли, адже багато хто схилився перед заслугами людини, котра раніше врятувала сотні життів.

Пройшло кілька днів і студентці Ліщук, прямо в технікум, доставили букет білих троянд. Хлопчина-підліток бігав між аудиторій і розпитував у молоді, як знайти Яринку. А коли знайшов, скромно вручив і хотів втекти та дівчина схопила його за рукав:

– Зажди, малий. Навіщо це мені й від кого?

Та пацан утаємничено посміхнувся й відповів:

– Ну, ти ж читати вмієш. Там є листівка, сама розберись. А мені треба бігти...

Яринка з подивом оцінила пречудові квіти й побачила поміж цупкого листя рожевий папірець. Вона дістала й прочитала наступне:

«Юній комсомолці, відмінниці навчання й неймовірній красуні. Не сумуй! Я не дам тебе образити».

А далі незнайомий автограф, з розчерком на весь листок. І нехай би то були навіть ієрогліфи, але з риторики дівчина зрозуміла: звідки в дарунка ноги ростуть. Вона тяжко зітхнула й постукала до директорки.

– Так, зайдіть! – відповіла керівничка й була спантеличена побаченим.

– Вітаю! Це Вам, Ларисо Леонідівно, – привітно вимовила нещодавно «німа» студентка.

– Мені? Від кого? За що? Я не беру хабарів, навіть квітами, – підвелася з крісла директорка.

– Це не хабар, а подарунок від мене. За те, що допомогли не морозитися й повернули до нормального життя. Ви праві: жити треба, доки живеться. А можна я не піду до лікарів? Бо зі мною все добре, – вручила непотрібні їй квіти Яринка та звернення загадкового покровителя залишила в кишені. Хоча який він, до біса, загадковий? Просто старий нахабний дід.

– Ну, якщо ти дійсно добре почувашся... – натхненно вдихала пахощі троянд самотня дама, котрій не часто дарують подібні ароматні кущі.

– Дійсно добре! Я піду? – позадкувала до дверей дівчина.

– Та звісно йди і дякую! – зраділа директорка, що одну зі справ вона вирішила позитивно.

На вулиці Яринка натхненно розірвала дурну цидулку на крихітні шматки й викинула до смітцевого бака. Вона знову йшла пішки в бік дому та чомусь загадково посміхалася.

Ось на зупинці з міського автобуса висипали люди. Раптом дівчина відчула на собі чийсь уважний погляд і повернулася в бік пасажирів.

Мабуть, йому треба було їхати далі та молодий чоловік, якого вона вже бачила в бібліотеці підбіг до зачинених дверей, вперто постукав і водій знову їх відчинив. Незнайомець, мов підліток, вистрибнув на асфальт та невдало підвернув ногу. Звісно це було боляче, але він не зважав і просто поглинав дівчину щасливим поглядом.

– Привіт! Побачив Вас і захотілося вийти, – піднесено промовив.

– А ноги не шкода? – безжально підкреслила Яринка та чоловік мужньо вирівняв ходу й продовжував зігрівати її очима.

На запитання парубок негативно похитав головою і його пишна зачіска розсипалася по обличчю. Привабливий шатен повернув волосся на місце та мовчки продовжував надихатися присутністю гарної дівчини.

Доки він намагався здолати біль у нозі, Яринка відгадувала його фах. Адже така інтелігентна зовнішність пасувала письменнику чи науковцю? Його розумові здібності, викарбувані на обличчі, свідчили про ментальність аристократа й не вписувалися у загальну картину навколишнього середовища. Взагалі подібні екземпляри рідко зустрічаються в громадському транспорті та виходить цей пан відкидає стереотипи й автоматично додає прихильності.

– Даруйте, що завадив. Ви ж кудись поспішали, – тепер він намагався розпізнати свою подальшу поведінку, аби не втратити шарму й відчуття, що сподобався їй.

– Та ні. Я йшла додому й ніякого поспіху не мала, – здивувалася собі Яринка, адже він її не дратував. – Навпаки, це я Вам кудись їхати завадила.

– У мене також на сьогодні більше немає справ. Слухання я виграв, – радісно поділився він, а дівчина зацікавлено глянула в саму глибину оксамиту його очей і запитала:

– Ви адвокат?

– Яка дивовижна обізнаність! Так, я правознавець. І наразі захистив від безпідставних звинувачень дуже гарну людину. Нашу систему не кожен день вдається переконати. А Ви з пари слів безпомилково визначили моє заняття, – відверто тріумфував, що зустрів не лише красиву, а й розумну дівчину юрист.

– Просто Ви вмієте вдало висловитись. Та я звичайна студентка й не більше. До речі, вже прийшла, – вдруге розсекретила своє місце проживання Яринка, тепер перед іншим. Адвокат глянув на будинок і чомусь нерішуче завмер, а потім сказав:

– То якщо Ви нікуди не поспішаєте, може разом проведемо час? Я, наприклад, ще не бачив прем'єрного фільму, що так розхваляють.

Красуня серйозно замислилася, наче він її заміж кликав, а потім знизала плечима й відповіла:

– Згода! Я тільки портфеля залишу. Давно хотіла погуляти весняним містом та ходити самій якось незручно.

Тепер уважні очі адвоката засяяли небаченими іскрами й він простягнув долоню:

– Мене звати Ярема Стахів. А на кого мені чекати?

– На Ярину Ліщук, – впевнено поклала до його руки долоню дівчина та знову відчула дивовижну хвилю, що накопилася при першій зустрічі в бібліотеці.

– Дуже красиво. Давно не чув такого чарівного імені. Приємно познайомитися, – щиро відповів чоловік.

– І мені приємно. Даруйте, що не запрошую. Це не мій дім, лише оренда, – відповіла йому Яринка й не розуміла: звідки раптом взялося стільки легкості й простоти?

А Ярема лагідно посміхнувся й кивнув:

– Не переймайтеся, будь ласка. Я почекаю тут. Мені замкнений простір неймовірно набридає, а весняне повітря шалено п'янить...

Шостий розділ

– Несе Галя воду! – загорлопанив гладкий лисий чоловік, у білому мокрому простирадлі.

– Коромисло гнеться... Гей, найміть! Де застряг? Нумо додай нам пивка! – підтримав інший та хвацько закинув на плече змоклу від поту бавовняну мантию.

То в заміській лазні, під охороною своїх бодигардів, після «тяжкої праці»

розслабляються високі районні чини. Водіям і охоронцям не вперше годинами чекати біля авто, доки їх працедавці налижуться до поросячого писку, а потім під покровом ночі, будуть завантажені й розвезені по домівках.

Але поки, в тумані вологого гарячого повітря дядьки сидять за столом, вкритим щедрою зеленню й різновидами елітних сортів в'яленої рибки. Такої, як звичайним людям і не снилося побачити в продуктовому магазині чи на власному столі.

Шустрий працівник лазні, у напівзігнутій позі, заносить до кімнати повні кухлі пива й весела пінка звабливо гойдається нагорі.

– О-го-го! Це діло. А де дівки? Скільки разів я тобі казав, щоб не примушував нас чекати. Ще трохи і я буду ніякий... Скоріше підганяй товар сюди! – вдарив лазника по сідницях один з відпочивальників та задоволено пригубив холодний напій.

Тепер до кімнати, де гуляли товариші, заглянули дві дівчини. Їх стрункі тіла були оповиті крихітними рушниками, аби змореним старим було легше розгортати дарунки. На личках працівниць найдревнішої професії відсвічували робочі посмішки.

– Ага! Тобто сьогодні Домініка виконала обов'язок з честю. Справжні царівни підгребли. Ну, довгонога, йди до дядька та зроби щось гарне у своєму тупому житті... Ха-ха!

– О так! Сваха у товарі розбирається. Йди-йди, крало. Тільки ж, Гориничу, ця біатлоністка тебе до смерті замучить і оком не кліпне! – розсміявся гидким сміхом інший захмелілий суб'єкт.

– Пішов ти, Адідасе! Я ще ого-го... Давай, швабро, працюй, – потягнув до себе повію товстун. Інша мовчки підійшла до клієнта й почала звичну роботу.

А вимуштруваний працівник лазні сидів у своїй комірці й знервовано курих. Він вкотре слухав ту огидну хмільну агонію можновладців та кожного разу очікував на щось страшне.

Інколи чулося, як хтось лив на розпечене каміння воду й тоді дівчата верещали, а відпочивальники здичавіло горлали й знову схрещували пивні кухлі. Врешті діди таки зморилися й відпустили повій живими.

Звісно ці особи жіночої статі самі обрали подібне місце під сонцем, але лазник ніколи не забуде, як минулої осені компанія в такому ж складі, «випадково» вбила дівчину. Невідомо, хто саме штовхнув її та від удару головою об стіл смерть настала майже миттєво.

Тоді їх вірні лакеї вивезли труп у невідомому напрямку, а з працівника лазні чиновники взяли обіцянку, що під страхом за життя своїх близьких, він продовжить працювати й ніколи не згадає про той вечір.

Сьогодні так само захмелілих гультьяїв водії розвезуть по маєтках, щоб назавтра суворі й відповідальні держслужбовці сиділи у своїх кабінетах та підписували важливі документи. І не дай Боже хтось хоча б запідозрить, що вчора вони вкотре поводитися, наче останні дикуни. Не дивно, що одним з тих «веселунів» був шановний товариш Дейнека. А його вірні друзі - то районний прокурор і головний санітарний лікар.

Зранку Потап Свиридович вже полаявся з дружиною, бо Леля геть знахабніла. Вона заявила, що їде відпочивати до Югославії зі своїм молодим бойфрендом.

А ще казали, що в срср кордони були на замку? Ще й на якому! Звісно дипломати та їх родини не рахуються. Наразі мова йде про бюро міжнародного молодіжного туризму «Супутник», спеціально створеного для подорожей передовиків виробництва до країн соціалістичної співдружності.

Тільки до чого тут дружина райкомівського секретаря, адже вона давно ніде не працює? А хто ж, як не вона? Ну, попхається якийсь молодий шахтар чи будівельник, що перевиконав плани п'ятирічки, але не далі Берлінської стіни чи на фестиваль радянського мистецтва «московські зорі». А до Карлових Вар, на мальовничі узбережжя Адриатики або фестиваль в Сопоті, за молодіжними путівками, тихо їхали пихаті баби.

Власне товариш Дейнека також частенько відбував у термінові відрядження, де за офіційною версією спілкувався з електоратом. А насправді відривався, з черговою пасією, десь вдалині від народних очей.

От і сьогодні, після відвідин лазні, буйна голівонька партійної шишки розвалювалася на шматки. Навіть пігулки не справлялися. Потап Свиридович намагався уважно читати нову постанову партії, а перед очима бігали вчорашні голі дівчата. Тільки він їх і пальцем не торкався. З деяких пір Потап пристрасно марив лише одним дивовижним створінням, що побачив колись у райкомі космомолу, а потім на вулиці.

За своє багатогранне партійне життя він перебрав багато молодиць. Коли ще дерся нагору, тоді траплялися жінки старші за нього. А як опинився на вершині районного Олімпу, пішли розваги з молодими й чарівними.

Але ніколи в житті Дейнека не зустрічав таких гіпнотично прекрасних оченят, як у тієї юної красуні, що втратила батьків. Виходить за неї й заступитися нікому! Спочатку він спробує привернути її увагу, адже дівчинка не проста. Так навіть цікавіше. Звісно вона доросла й ніякого насилля чи порушення Закону не планується. Тільки ж нестерпно хочеться, аби та краса сама кинулася йому на шию й сказала:

– Милий мій, Потапе...

А потім попрохала що завгодно й він їй це подарує. Та товариш Дейнека був досвідченим лисом і здогадувався, що подібна мрія нездійсненна. Значить прийдеться йти традиційним шляхом - сили та влади.

Тим часом Яринка Ліщук, поруч з іншим чоловіком, почувалася набагато краще. Ярема виявився не лише розумним, а зумів розбудити її самотню знедолену душу щирістю й правдою.

Та й фільм, який вони подивилися разом, дійсно був справжнім проривом у вітчизняному кінематографі. Ніколи до цього цензура радянського союзу не дозволяла відверто насміятися над вищим ешеленом влади, розповідати про їх слабкості й демонструвати безмозкість та продажність.

Талановиті актори зіграли працівників міністерства, що вичерпало свої можливості й не має майбутнього. Головний герой, одружений з розрахунку, закохується в просту

медсестру, але він кар'єрист і разом їм не бути. Через душевні переживання у чиновника стається серцевий напад, а медсестра рятує його і йде геть... Нічого не скажеш - життєвий сценарій!

Коли народ повалив з кінотеатру, збуджені обличчя й розмови просто вирували навкруги. А Ярема з Яринкою довго гуляли вулицями міста та обговорювали сюжет відверто й емоційно.

Обоє бачили, що час давно за північ, але розходитися по домівках не хотілося. Вони відчували, що знайшлися у просторі й хоч не казали цього вголос та боялися втратити одне одного з поля зору хоча б на мить.

Сьомий розділ

Наступного дня ВОНИ побачилися знову. Ярема зустрів Яринку після занять з букетиком весняних квітів і повів до парку слухати птахів. Ось дівчина послизнулася, а він підхопив її за руку та вже не відпустив. Отак і пішли далі, рука в руці.

Чоловік розповідав їй курйозні випадки зі своєї юридичної практики. А Яринка сміялася щирим сміхом й ніхто наразі не впізнав би в ній колишню сумну та відлюдькувату дівчину.

Пройшло ще кілька днів і, прощаючись під зорями біля будинку тьоті Фросі, Ярема огорнув її стан руками й сказав:

– Знаєш, я такої як ти ніколи не зустрічав. Твоя душа випромінює ніжне сяйво. Мені поруч з тобою так добре, що хочеться літати...

Яринка не встигла нічого відповісти, бо сьогодні адвокат був трішки нестриманим і вперше поцілував її. Для вісімнадцятирічної це прозвучить доволі дивно, але так її ще ніхто не цілував. Власне у відмінниці навчання до нього взагалі не було стосунків з чоловіками. Її чмокали в щічку батьки, хрещена чи подружки на свята, але подібного вона не переживала зроду.

Дівчина низько опустила голівку, а щоки палали вогнем. Ярема милувався її вродою й від розбурханих почуттів був геть п'яний, але сказав:

– Вибач. Я, мабуть, поспішаю?

– Не знаю... – прошепотіла вона.

– Значить не образилася? – шалів від щастя чоловік. – А можна тоді ще?

Яринка не відповіла. Вони стояли під розлогою липою, слухали нічний спів птахів і боялися прокинутись. Особливо дівчина, в порожньому житті якої з'явилася людина, котрою вона тепер дуже дорожить. І доки Яринка шукала відповідь, Ярема знову схилився й повторив гаряче єднання вустами.

– Ти солодка, наче мед. Пив би довіку... Я з тобою щасливий, – пояснив ситуацію захмелілий адвокат. І з того вечора їх дружба набула нового змісту.

– Рільника мені сюди! – гиркнув до секретарки Дейнека.

Сьогодні його голова боліла не з бодуна. Партійному лідеру регулярно звітували різні підлабузники та наразі сказали таке, від чого він готовий був когось з'їсти. Дівчина-студентка, що так безжально вабила Потапа, зустрічається з місцевим адвокатом. Чорти б його вхопили!

Цей радник і так був на тілі району, мов болючий прищ. Він паскудив показники, розвалюючи добре підлаштовані кримінальні справи на неvigідних, котрих треба було посадити. А нахабний правдолюб, зі своєю жагою до справедливості, вів гру на власний розсуд і знаходив такі докази й аргументи, які були добре приховані або вважалися знищеними.

На Бога він приперся сюди кількома роками раніше? Спочатку думали, що вискочка знудиться й повернеться до області. Адже там був його рідний дім. А ще дуже не проста матуся - головний лікар психіатричної клініки, відома своїми працями як на теренах країни, так і за її межами. І пацієнтами дамочки бували такі люди, про яких вголос краще не згадувати. Та й батько, дарма що давно розлучений і живе в столиці, з родиною підтримує тісні стосунки.

Будь-який інший кавалер Яринки отримав би чіткі настанови від биків Дейнеки, десь у темному підвалі, й навіки забув би про дівчину. Але з цим буде морока. Треба думати: як відшити впертого радника? Плітки тут не спрацюють, адже студентка чиста, мов перший сніг. А той розумник, навпаки, вміє копати глибше магми й брехню відчуває за кілометр.

Саме такими думками кипіла сьогодні макітра товариша Дейнеки та нічого не надумала. Залишалось традиційне - викрасти малу й сплюндрувати.

– Де ти лазиш, коли потрібен? – заволав, випускаючи пар на свого цербера, Потап.

– Вибачайте, Потапе Свиридовичу. Карбюратор полетів, їздив на СТО. Не хочеться залишитися без транспорту, – покірно схилив голову двометровий виродок, з військовою виправкою.

– Та мені байдуже на чому ти їдиш чи не їдиш! Пхайся до лісової хатинки й готуй все по вищому розряду, як ти вмєш, – віддав прислужнику наказ Дейнека.

– Що полюваннячко намічається? – радісно потер величезні клешні Рільник.

– Ага, полюваннячко! Не став дурних запитань. Іди працой! Як все зробиш, доповіси мені особисто. Та не ляпай ніде про полювання. Нехай буде сюрприз, – дав додаткові вказівки партійний секретар і навіть повеселішав.

– Слухаюся, не ляпати. Можу йти? – цей загадковий екземпляр не здавався звичайним слугою. В ньому відчувалась армійська підготовка та величезна фізична сила.

– До речі, як все зробиш, заїдь до свахи Домініки й візьми необхідне для доброго відпочинку з ніжними особами. Ну, ти мене зрозумів, – суворо продовжував гидкі настанови Дейнека.

– Зрозумів. Все буде зроблене. Тобто холодильник забити ще й солодким, так? – уточнив Рільник.

– Який розумник! Ну, звісно. Йди швидше з очей, – замахав руками Дейнека та не

бажав, щоб старий служака здогадався про його хтиві марення.

А фантазії партійного керівника невблаганно летіли до мисливських угідь, де стояла міцна дерев'яна хатина. Там вони з друзями систематично влаштовують п'яні шабаші й ганяють лісом бідолашних тварин, забуваючи про терміни сезону полювання. Та про які терміни може йти мова для осіб, що відчують себе тут основним Законом?

Восьмий розділ

Навколо вирувала весна й традиційно йшла невтомна підготовка до гучного та улюбленого, на просторах срср, свята першотравня. Кажуть, що у світі його вшановують як день праці, але для шостої частини суші, де ще майорять червоні прапори - то чергова мотивація до нескінчених гулянок.

Знову високе начальство не шкодуватиме власного здоров'я в лазнях і ресторанах. А простий люд піде радіти весні до лісочків та гаїв і вшанує «міжнародний день солідарності трудящих» шашликами й розпиттям всього, що ллється. Звісно трішки сплять лісопосадки та отруються неякісним спиртним, але хто на таке зважає, коли в державі свято?

А ще на продуктових базах, непомітно для звичайних трударів, йде невтомний збір смаколиків для держслужбовців вищого рівня влади. Фасувальники складають до яскравих пакетів запаморочливо ароматну сиров'ялену ковбаску, осетрину та баночки з чорною й червоною ікрою. Ну, й трішки солодких дарунків з іноземних країн.

Ось директорка власноруч перераховує пакунки, згідно з наданим списком. Протирає лице хустинкою й кричить на когось, щоб приніс ящик з елітним спиртним... Ох, вже ці клятві свята! Вони додають не лише галасу, а й помітних збитків. Адже товари, за настановою партії, обійдуться еліті в копійки.

Та нічого! В залі повно зморщеної торішньої картоплі, а в діжці - протухлих івасів. Голодні трударі, заради свята, зметуть з полиць усе що завгодно (за завищеними цінами). А як розпродаж стихне, прибиральниця візьме стару ганчірку й пройдеться по крамниці зі шваброю. І все буде в ажурі, як завжди!

Наразі до райкому партії, зі сторони входу в підвал, під'їхав продуктовий фургон. Водій відкрив дверцята й почав заносити до будівлі коробки. Охоронець, для порядку, заглянув до однієї й тільки слинку проковтнув та сподівався, що і йому дістанеться один святковий набір. Ото вже дружина зрадіє! Не дарма симпатязі доводиться регулярно обслуговувати голодних райкомівських бабів, аби втриматися на посаді. Хоча інколи присіпається така відьма, що краще б він був страшним.

Невже за традиційними святковими приготуваннями з поля зору зникла кудись чарівна парочка? Та ні! Яринка з Яремою - в повному порядку. Просто вони не поділяють загального піднесення, адже їм достатньо дивитися в очі одне одному й слухати, як блаженні серця промовляють:

– Я тебе кохаю!

Весь передсвятковий тиждень адвокат Стахів мав щільний графік. Він вкотре намагався відбілити чесне ім'я людини, яку система щедро заляпала брудом. А Яринка готувалася до іспитів другого року навчання.

Тому закохані не шкодували сил, аби закінчити нагальні справи. А на святкові вихідні Ярема запланував дуже важливий захід. Він збирався познайомити кохану дівчину зі своєю мамою. Доктор психології Броніслава Шепіт - не просто професіонал з великої літери, а ще й принципова та сучасна дама.

Тільки Ярема геть не сумнівався, що Яринка сподобається їй. Адже для оцінки чистої душі цієї дівчинки не потрібен докторський ступінь. Достатньо просто заглянути в неповторні очі й побачити в них трохи старого болю та щасливі промені Кохання.

День котився до вечора, а вже завтра настане перший вихідний. Всюди з десятої ранку почнуть збиратися натовпи з прапорами й гаслами. Та сьогодні Яринка піде додому сама. Ярема попередив і вона не образилася. Адже бентежлива поїздка до гніздечка Коханого потребує неабиякої підготовки. Необхідно захопити в дорогу кілька речей, вимити шовкові коси та добре виспатися, щоб не осоромитися перед Його мамою.

Ось студентка вийшла з технікуму, попрощалася з друзями й пішки попрямувала в бік хати тьоті Фросі. Вона часто так робила, щоб розвіяти сум. А пізніше, разом з Яремою, вони влаштовували довгі прогулянки містом та весело куштували гарячі пиріжки.

Певно, що ближче до ночі закохані ховалися за кущами старого парку й цілувалися до запаморочення. Тільки коли на небі висипали зорі він проводив її додому. Тоді відмінниця хапалася за книжки й намагалася впоратися з завданнями. Для сну залишалось ще кілька годин ночі та вона готова була не спати взагалі, тільки б бачитися з Ним.

Раптом поруч зупинилось авто й з нього вигулькнув приємний водій:

– Даруйте, дівчино, я тут заблукав трохи. Не підкажете, як проїхати до універмагу? Ось на карті, будь ласка, покажіть...

Яринка лише встигла заглянути до карти, як сильна рука заволокла її на заднє сидіння й затисла рота. То був здоровило Рільник, а водій зірвався з місця й лишив на асфальті лише куряву з-під коліс.

– Не смикайся, бо покалічу! А мені наказано доставити товар цілим і неушкодженим. Господар сам тебе пошкодить, а як не сподобаєшся, тоді пограємося ми, – розсміявся прислужник Дейнеки та легенько придавив, щоб Яринка втратила свідомість.

Коли прийшла до тями, була зв'язана, а ротик заклеєний скотчем. Авто вже вибралося за райцентр на трасу. Дівчина намагалася закричати, але виходив лише тихий стогін. Вона тремтіла від страху й нічогісінько не розуміла.

Цей виродок сказав: господар? Виходить її викрадення хтось замовив? Але ж усі знають, що вона сирота й за неї ніхто не заплатить. Яринка була так шокована, що прослухала головний мотив.

Найбільше вона переживала про Ярему! Він на неї чекатиме, бо хотів познайомити з ненькою. А тепер, мабуть, образиться... І чому вона така невдаха? Може справді діє закляття відьми, про яке колись розповідала мама?

Дев'ятий розділ

Тепер авто гойдалося на вибоїнах ґрунтової дороги, а за вікнами просинався весняний ліс. Ось машина зупинилася й той величезний дядько підхопив Яринку в оберемок, наче сніп, та поніс кудись. Навкруги нічого немає. Значить її просто вб'ють і закопають... Тільки за що? Вона ж нікому нічого поганого не зробила!

Дівчина вже приготувалася померти та раптом побачила на галявині великий дерев'яний дім. Він стояв поміж дерев, гарний і доглянутий, наче казковий. Громило опустив полонянку на східцях, дістав з кишені ключ, відчинив міцні двері й штовхнув її всередину.

Окрім дерева тут пахло ще чимось дивним. Та коли викрадач увімкнув світло, Яринка жажнулася. На стінах висіли голови вбитих тварин, а на підлозі лежали їх хутра. Тепер ясно, що то за аромати, хоча поруч з цим супостатом не такі вже вони й страшні.

Довгий дерев'яний стіл оточували гарні саморобні стільці, а по кутках стояли крісла, у вовняних накидках. Здоровань силою посадив Яринку на стілець й звільнив від мотузок руки та ноги.

– Сиди тут нишком, а ми пішли. До тебе скоро прийдуть. Та не намагайся лізти через вікно, там міцні ґрати. І двері проломити не вийде. Тому поки відпочивай і набирайся сил, вони тобі знадобляться... Ха-ха! І кричати не варіант. Ніхто не почує, скрізь лише ліс, – спокійно промовив він.

– Навіщо я вам? Відпустіть! У мене нічого немає... – молилася нещасна.

– А наш господар вважає інакше, – лукаво посміхнулося страхіття. – Власне якби вирішував я, на ці кістки навіть не глянув би. Та моє діло виконувати накази. Слухай, вмийся он там і прийми товарний вигляд, бо ти якась страшна.

І замкнув двері ззовні. А Яринка вся трусилася й не знала, що робити? Ясно, що ні вибратися, ні повідомити когось вона не може. Адже навколо дійсно ліс, а компанію їй складають лише мертві тварини. Можливо скоро її голову також причеплять на стіну? Господи! І навіщо батьки пустили на світ її такою безталанною? Тільки й встигла побачити краєчок щастя в очах Яреми, а тепер на неї чекає смерть...

Ось вона встала на ватяні ноги й заглянула до вікна. На галявині весело співали пташки й вирувала яскрава зелень. Весна була в повному розпалі. Яринка роздивилася свою тюрму та подумала, що це чийсь дім. Адже ті нелюди говорили про господаря, що скоро з'явиться.

Вони не збрехали. Справді, десь хвилин через двадцять, почувся шум двигуна й під вікнами зупинилася біла Волга. Взагалі по місту їздило багато чорних, а от білу вона бачила вперше. Дівчина припала до шибки й побачила... господаря!

Це був високий райкомівський чин, що приймав її до комсомолу, потім чіплявся на вулиці, а тепер виходить наказав привезти її сюди. Лише тепер до тупенької дійшло: навіщо вона йому знадобилася?

Яринка швидко повернулася на стілець, опустила голову й надулася, мов сич. А

товариш Дейнека навстіж прочинив важкі двері й намагався приміряти образ шляхетного переможця чи епічного варвара? Це вже як на кого! Гладко виголена морда Потапа випромінювала блаженство, тільки чомусь була занадто червоною, наче він не їхав, а біг.

Господар місцевого зоопарку замкнув двері й кинув ключ на поличку над ними. А потім грайливо простягнув до викраденої обидві руки й солодко промовив:

– Ласкаво прошу до моєї тихої хатинки, красуне! Ось ми й зустрілися наодинці, бо ти весь час втікаєш від мене. А я тебе полюбив з першого погляду й чекав, доки подорослішаєш. Бачу, що не дарма. Ти стала справжньою принцесою...

Він наблизився й хотів обійняти полонянку, але вона відштовхнула збоченця й кинулася в куток на крісло та шукала щось гостре, аби заподіяти собі шкоду. Ніколи в житті Яринка б не додумалася, що цей старий хрич покладе на неї око; вкраде та завезе до лісу, щоб познущатися. Адже він ризикує навіть більше за неї й точно не залишить живою. Тоді навіщо тягнути? І чому вона раніше не пошукала ніж, коли мала трохи часу?

– Лялю, ну що ж ти цураєшся моєї уваги? Я можу зробити для тебе все на світі. Озолочу, як будеш лагідна зі мною. Є купа бабів, що за такий шанс віддали б з пів життя. Тільки навіщо вони мені? Я хочу ласувати тобою. Ти неймовірно вродлива і будеш окрасою моєї колекції. А як домовимося - кину всіх і буду лише твоїм... – ліпив несусвітну дурницю старий та поставив на стіл пляшку вина.

Після цієї промови Яринка більше не шукала відповідей на запитання, адже він пояснив докладно та все ж вирішила спробувати.

– Прошу Вас, Потапе Свиридовичу, відпустіть мене. Я нікому не розповім, тільки не чіпайте, будь ласка. Ви ж кажете, що у Вас багато жінок, то навіщо я Вам здалася? Молю, не треба так зі мною...

– Та як це «не треба»? Я стільки чекав і наразі завівся, мов голодний звір. Хлопці нам десь тут приготували смачну вечерю, зараз накриємо на стіл. Вип'ємо, поговоримо, полежимо на пухнастих хутрах... Не викаблучуйся, все буде добре! Не ти перша й не остання, але якщо я сказав, так воно й буде. Просто скорись... – він підхопив Яринку з крісла так легко, наче й не був старий.

Кинув на хутра та спробував впасти зверху, але дівчина відкотилася й він звалився мордою у тваринне волосся. Застогнав... Намагався перевернутися і вхопився за груди та почав задихатися. Господи! Що це з ним?

Перша думка, що прийшла нерозумній дівчині до голови, це якось допомогти йому. Але наступної миті навіть вона зрозуміла, що з'явився шанс для втечі. Доки дід хрипів на підлозі, вона підтягнула до дверей важкий стілець, помацала пальцями й знайшла на полиці ключ. Зістрибнула додола та не дивилася на Дейнеку. Серце вискакувало й руки не слухалися, але Яринка таки встромила ключ у шпарину, повернула й вибігла назовні.

Травневий день котився ближче до ночі та ще не зовсім згорів. Сонце майже сіло й вечірня імла огорнула ліс. Шокована втікачка неправильно зорієнтувалася й побігла не в бік траси, а вглиб кущів. Періодично вона падала, бо кучеряві хащі збивали з ніг,

а гілки боляче стьобали в обличчя. Та Яринка спиналася на ноги й продиралася невідомо куди. Відмінниця навчання наразі не думала про те, що ліс може простягатися на десятки кілометрів, а скоро настане ніч.

Головне їй надихала думка, що той паскудний дід нічого не встиг з нею зробити. Навпаки сам чомусь звалився й хрипів, наче вона його прибила. А ще в такому стані він навряд чи зможе наздогнати її.

Хтозна скільки дряпалася між кущів, аж доки знесилена не впала під деревом. Тільки тепер зрозуміла, що навколо геть темно, а на небо висипали зірки. Звісно десь тут могли бути хижі тварини та наразі її більше жахали двоногі звірі. Ось Яринка опустила погляд з неба додолу й подумала, що від страху в неї галюни. Адже зірочки продовжували миготіти.

Підсвідомо протерла опухлі від сліз очі й тепер дійшло, що то не глюки, а справжні вогники вдалині. І неважливо село чи дорога, але їй точно потрібно дістатися туди. Скоро, зморена й загнана страхом, дівчина опинилася на околиці населеного пункту.

Багато людей вже повкладалися спати, але у віконці старенької хатини світло ще горіло. Вона постукала. Різьблена фіранка відхилилася й у вікні з'явилося зморшкувате обличчя бабуні.

– Прошу Вас, будь ласка, допоможіть! Я втікаю від поганих людей і дуже стомилася... Якщо можна, дайте трішки води... – простогнала Яринка і впала на траву.

На ганок вийшла згорблена жінка з ціпком, побачила дівчину в обірваному одязі та в крові й охнула:

– Господи! Хто це з тобою таке зробив? У нас наче немає скажених. Заходь скоріше в дім до баби Харитини.

Десятий розділ

Дейнека прийшов до тям і невиразним поглядом оглянув свою зловісну хижу. Тепер він згадав, що тут повинна бути його солодка полонянка та її ніде не видно, а він самотньо валяється на старому хутрі.

В голові паморочиться й дихати важко. Інстинктивно помацав макітру та крові не знайшов. Значить дівиця не вдарила його, а отруїла... Але ж вони ще нічого не їли й не пили? Поступово до старого звабника поверталася його збочена пам'ять.

То виходить він все-таки переборщив з пігулками для чоловічої сили! Потап дійсно прийняв дві чи три, адже страшенно хотів справити на юну коханку незабутнє враження. Тільки негідниця зникла й тепер розп'якає всьому світу про його наміри. Звісно їй ніхто не повірить, а що як той вискочка юрист заведе на нього справу? Цей може! Йому не закриєш рота грошима чи обіцянками. Копатиме, доки не здохне.

Та наразі треба думати про власну шкіру й доповзти до аптечки. Там цілий арсенал закордонних ліків, на всі смаки. В основному препарати від жорстокого похмілля чи хворої печінки, але й серцеві краплі також є.

Тримаючись за стіну, Потап доплентався до холодильника й спочатку приклав до потилиці лід. Тепер стало легше. Там же побачив чудодійні серцеві капсули, котрі

скрізь тягав за собою прокурор. А що як вони не допоможуть чи зроблять гірше? Краще вже розсекретити хатинку й викликати швидку... Життя цінніше.

Оце так номер! Виходить у мисливському гнізді є зв'язок? А мільйони людей по всій країні роками стоять у черзі на домашній телефон. Та для цих трутнів, навіть у лісову хижку, проклали кабель.

І по району на вулицях таксофонів катма. Одні зламані, інші розбиті. Простий народ, за необхідності, ганяє містом в пошуках робочої точки. Тільки на нові засоби зв'язку в міському фондї весь час не вистачає коштів.

Дейнека дійшов до крісла в кутку (саме туди, де напередодні сиділа Яринка), зняв зі столика веселу серветку і взявся за трубку. Подумав якусь мить та вирішив не соромитися перед рядовими медиками й набрав Рільника.

– Гей, вояко, миттю мчи до угідь. Я тут заслаб трохи, тому прихопи з собою нашого медика... То й чорт з ним, що глибока ніч! За що я вам стільки лаве башляю? – люто прохрипів партійний секретар та наразі більше нагадував вуличного злочинця.

– Слухаюся, Потапе Свиридовичу! Скоро будемо, – відповів колишній контрактник своєму нинішньому господареві.

А недолугий герой-коханець відкинувся на спинку крісла, заплющив очі й заговорив вголос, мабуть, спілкуючись з опудалами тварин:

– Дивно, стільки разів приймав енергетик, а тут не розрахував. Теж мені скарб знайшов. Ледве сам не здох і з малою шльондрою нічого зробити не встиг... От халепа, їй Богу!

Тим часом перелякана й подряпана непривітними лісовими хащами Яринка вже сиділа у бабусі Харитини на теплій лежанці й пила козяче молоко. Такого вона ще зроду не куштувала й воно їй не дуже подобалося та старенька наполягла, щоб випила. Певно, що краще слухатися добру жінку, ніж коритися звірюці серед лісу.

– Ось тепер лягай і поспи. Завтра вранці розповіси, від кого ти так стрімко втікала, – забрала з понівечених рученят несподіваної гості чашку бабуня та вкрила її скромною ковдрою. – Хоча зажди. Треба ранки настоянкою змастити.

Яринка хотіла відмовитися, бо ті ліки страшенно обпікали шкіру та вона покірно терпіла й відчувала, що тут їй хочуть допомогти.

Святковий ранок настав для всіх по-різному. Прислужники партійного лідера, зночі як могли, привели свого боса до тьми й завезли до міської лікарні. Там товаришу першому секретарю поставили діагноз «серцевий напад, через надмірну перевтому» й залишили лікувати.

А окрилений адвокат примчав до будинку, де знімала кімнату кохана дівчина й нетерпляче подзвонив у двері. Яринка вже давно повинна була вийти до нього, адже вони запізнювалися на рейсовий автобус до області.

Двері йому відчинила тьотя Фрося:

– Ярема? А де Яринка? Я думала вона сьогодні заночувала в тебе...

– Тобто? Яринка не ночувала вдома? А я її чекаю й також хвилююся. Ми збиралися їхати до мене додому, – збуджено запалали очі Яреми.

– Та я знаю, вона розповідала про це дуже натхненно. Господи! Щось сталося. Треба йти до міліції й негайно. Я зателефоную Едику, може він щось знає, – заметушилася жінка й цим натяком страшенно налякала адвоката, адже її син працював патологом.

– Прошу вас, не треба телефонувати до моргу! Я все з'ясую сам. Просто, якщо можете, залишайтеся вдома, – попрохав Ярема й рвонув з двору.

Такого він навіть не уявляв. Яринка лише один вечір провела без нього й раптом кудись зникла? Про будь-яку іншу дівчину він міг подумати, що злякалася або не хоче знайомитися з його матір'ю, але не Вона! Його маленька кохана вже давно розповіла про себе та рідню все на світі й приховувати від нього нічого не могла. І це найгірше. Значить, таки щось сталося...

Ще й на горе це дурнувато свято! Майже вся місцева міліція залучена до охорони урочистого заходу, хоч звісно у відділку є черговий.

Швидкою ходою адвокат попрямував на сусідню вулицю. А з центральної площі вже лунали перші акорди травневого параду. На пів міста прогрімів державний гімн і зазвучала вступна промова. Дивно, що весняне збіговисько відкриває не головний, тобто перший секретар райкому? Ця думка пролетіла в голові Яреми, коли він порівнявся з відділком міліції.

– Доброго ранку, Яремо Тарасовичу! – привітався з відомим адвокатом знайомий черговий. Тільки вчора правник супроводив на судове засідання свого підзахисного та так захистив, що той до камери вже не повернувся. Хоча з ним такі випадки непоодинокі.

– Якби ж то доброго! – тяжко зітхнув Ярема. – Сержанте, зроби ласку, подивися перелік нічних кримінальних подій. Мене цікавлять випадки з молодими дівчатами.

– А! Працюєте навіть у свято. Братва язиком мете, що Ви готуетесь стати на рушник... Добре, зараз гляну, – здавалося, що черговий міліціонер не сказав нічого поганого та Ярема аж затремтів і змучено чекав, переминаючись з ноги на ногу.

– Ну що там, говори? – дивно поведився завжди впевнений і неквапливий юрист.

– Та нічого по дівчатах за ніч немає. Навіть повій запхали бозна-куди. Свято, чужі гості й усе таке. До речі, скажу по секрету, наш перший секретар вночі заgrimів з серцевим нападом до лікарні й сьогодні у його заступника подвійне свято. Тепер він на параді головний. А так, усе нормально, – скопив губу сержант. – Даруйте, що не допоміг.

– Нічого, дякую! – кивнув йому Ярема й вибіг на яскраво вбрану червоними полотнами вулицю. Навколо продовжували заливатися весняні пташки, а повз нього пробігли діти, з гілками берези вбраними в саморобні квіточки. Тільки бідолашний закоханий адвокат, вперше у житті був неабияк наляканий і взагалі не знав, що робитиме далі?

Одинадцятий розділ

– Харитю, відчини! Чого це ти позамикалася? Я за молоком для внуків, – почули Яринка з бабусею голос жінки знадвору.

Старенька враз зробилася молодою. Вона схопила гостю за передпліччя однією рукою, а іншою приклала пальця до вуст:

– Тихо! Пішли зі мною, дитино. Бо ця язиката феська гірша за республіканське радіо. Моментально новину про тебе на пів світу рознесе.

Тепер вони опинилися в комірчині. Бабуня ковизкою відсунула рядно, а під ним була ляда.

– Підійми тихенько, бо я нездужаю, – прошепотіла господиня і Яринка обережно виконала, а бабця додала: – Не бійся, щурів у мене немає. У пільмі трохи посидь.

І втікачка знову відчула себе дитиною, в селі. Хоча, як вона зростала, у Ліщуків уже був гарний вхідний погріб. Дівчина навпомацки відчувала шаблі й скоро вперлася ніжками в долівку. А бабуня кинула їй вниз свою теплу хустку, повернула все як було й пішла до сусідки надвір, вправно насунувши на плечі кожуха.

– Вибач, Охрімівно! Зслабла я трохи. Ось, візьми. Цей глечик твій. Добре, що хоч моя годувальниця здорова, – лагідно відізвалася старенька про свою козу.

Круглобока жінка поклала на стіл гроші й порадила:

– Перваком натрися й на лежанці полеж. Все як рукою зніме. Ну, дякую! Треба йти.

– Бувай здорова! – посміхнулася їй вслід баба Харитина та знову замкнула вхідні двері на всі замки. Вона повернулася до комірки й поклікала:

– Вилазь, Яринко! Будемо обідати. Як не крути, а надворі державне свято. От і ми поласуємо чим Бог послав. Картопельку чистити вмієш? Хоча куди з твоїми руками...

– Чому ж ні? Зараз почистимо. Дякуючи Вам, усе з моїми руками добре. Я навіть не думала, що настоянка така цілюща. Пекло спочатку страшенно, але за ніч засохло й навіть не болить, – чесно сказала втікачка та потроху оживала. Тільки, що робитиме далі взагалі не розуміла? Знала одне: той упир життя їм з Яремою точно не дасть!

А Ярема зателефонував матері й пояснив, щоб гостей поки не чекала. Броніслава Устимівна не як майстер психоаналізу, а як мама свого синочка, спробувала розвіяти його важкі думки:

– Яремчику, та не бійся ти за свою дівчинку! З того, що я встигла про неї дізнатися, життя її зробило сильною. Тому просто потерпи. Я звісно засмучена, що сьогодні вас не побачу та маю чим зайнятися. А ти тримай мене в курсі подій і якщо треба, підключай до справи!

Звісно мама у нього - вогонь і криця та Яремі наразі хотілося плакати. Перед очима снував чарівний погляд його Яринки й він волів злетіти за хмари, аби звідти побачити свою Кохану та врятувати з будь-якої біди.

Адвокат сидів у своєму кабінеті й настирливо думав, обхопивши голову обома

руками і вперше припустив, що з Яринкою сталося щось жахливе... Він відчував на серці пекучий біль та не знав, як житиме без неї далі?

Натомість у лікарні, в окремій палаті, розлігся невдаха-звабник. Наразі він виглядав нікчемою, навіть поруч з квітами й апельсинами. Веселенька медсестричка пів ночі промивала його нутроці та пхала голки з лікувальними засобами, а тепер дбайливо прибирала його пику вологим рушником.

– Як почуваєтеся, Потапе Свиридовичу? Може щось бажаєте? Хочете, я вам апельсинового соку надавлю? – лагідно промовляла звичайна дівчина та своєю турботою лише добивала цього гада. Він же так і не скуштував забороненого плоду, до якого лише доторкнувся. Від цього в гнилій душі паразита вирувала безпомічна лють.

– Не хочу. Йди геть. Дай відпочити, – сумно процідив Дейнека й дівчина зникла. Зате до палати хтось постукав: – Увійдіть!

– Вітаю, господарю! Як Ви? Душно тут. Хочете я вікна повідчиняю, бо ліками страшенно тхне, – Рільник зайшов у накинутому на могутні плечі біленькому халаті й поставив на тумбочку дефіцитну мінералку та улюблену їжу свого пана, з кращого ресторану міста.

– Відкрий і сам з нього викинься, проклятий! Це ж якого сорому треба набратися, щоб ціле стадо баранів загнало слабку вівцю до лісової хати, а я ту посудинку так і не відкрив... – стурбовано голосив паскудний дід. – Ви її знайшли?

– Не веліть четвертувати, пане, але поки ні! Та ми обов'язково знайдемо мишеня. Нікуди від нас не подінеться, хіба що в повітрі розтане. Але тоді зі шматочків для Вас зберемо, – вихвалявся дурною силою Рільник і цим доводив заслаблого до сказу.

Дейнека схопив з тумбочки пляшку й хотів жбурнути в слугу та передумав і опустив на ковдру:

– Налий! Пити хочеться. З мене тут скоро решето зроблять. Колють різну гидоту...

– Потерпіть, Потапе Свиридовичу. Вас лікують найкращі фахівці. Ви ж знаєте. Ну, з ким не буває? Он я, коли на міну наступив, з кусків збирали, але ж на ноги поставили. І Ви скоро бігатимете за дівчатами. А ту доходягу ми Вам знайдемо й привеземо прикрашену бантиком, як сувенір. Зуб даю, щоб мені з місця не зійти, – намагався підтримувати бойовий дух шефа підлабузник-звір.

– Ну, дивись мені! Бо як встану й не виконаєш, то всі зуби повибиваю, а не один. Зрозумів мене, каторжний? – повеселішав перший секретар і повірив обіцянкам лакея.

– Слухаюся, Потапе Свиридовичу. Дозвольте виконувати? – тепер згадав своє військове минуле Рільник та виструнчився перед Дейнекою.

– Йди. Дай мені, заради Бога, поспати, – знову заскиглив виродок.

Рільник вийшов з лікарні, всівся до авто та дивлячись крізь простір, тяжко зітхнув:

– Знайди-знайди... І де нам ту мокрицю шукати? Може вже здохла в лісі, або який звір задрав?

Водій смачно закурив і примружив хитрий погляд:

– Не поспішай, служивий! І які в нашому лісі звірі? Ці ж причмелені перестріляли все, що бігало колись. Хіба що бродячі пси та й вони навесні більше своїм видом зайняті. Поїхали до Зіни на пиво, може там що збреше до голови. А як він взагалі? Ще є сенс на діда горбатитися чи скоро віддасть кінці?

– Чорти такого відразу не вхоплять! Будемо поки служити та як відчуємо, що здихає - треба вшиватись. Дуже вже багато на нас з тобою гріха висить. Новий приїде, своїх залучить, а нас у кращому разі посадять. Давай, до корчми, – погодився Рільник і також не знав, з чого починати?

Ото нарobili чарівні очі Яринки усім біди!

Дванадцятий розділ

Біля самого корпусу лікарні зупинилася вимита до сліпучого блиску чорна Волга, зі службовими номерами. З неї вибіг моторний парубок і натренованим рухом відчинив задні дверцята. Він допоміг вибратися опецькуватому дядькові, вдягненому в розкішний діловий костюм. Білосніжна сорочка й бездоганний вузол краватки підказували про важливість даної персони. А якщо глянути на лацкан, то прокурорський значок усе пояснював.

Далі водій чемно відчинив для шефа двері лікарні й супроводив лисого діда напівтемним коридором. Біля однієї з палат зупинився, обережно заглянув всередину й пропустив свого працедавця, а сам завмер зовні в позі почесного вартового.

– Ого-го! – простягнув обидві руки перед своїм гладким животом відвідувач і з вигуку стало ясно: хто прийшов. Ці кілька букв, наче візитівка, причепилися до прокурора Горінченка. Ними, в різних місцях, він висловлював свої емоції. І байдуже чи сидів у простирадлі посеред лазні з кухлем пива, чи дивився на хворого товариша по чарці у лікарні.

– Привіт, Гориничу! А я на тебе вже зачекався. Що всяки ніяк до вірного друга доїхати не дають? – посміхнувся райкомівський Дон Жуан.

– Потапчику, ну чого ти? Сам знаєш: свято сьогодні. Я в тій клятій президії біля пам'ятника стояв під сонцем, ледве не здох. Наразі залюбки тут з тобою полежав би пару годинок, а потім - до лазні. Ану, друже, колися з якого дива ти в цьому склепі смерті застряг? Бо з того, що доповідали, я ні чорта не розібрав, – спробував розвеселити Дейнеку прокурор і пошукав, де примостити свою важку дупу.

– Отруїла мене клята дівця, Гориничу. Мало кінці не віддав. Добре, що холопи нагодилися й сюди вчасно привезли, – випалив збоченець так достеменно, що слухач і вухом не повів.

– Не зрозумів? А з ким же ти гуляв? Казав, що хочеш поласувати свіженьким і збирався завести до лісу якусь малу. Що виявилася не така вже й безгрішна? Тільки все одного до пуття не візьму: навіщо їй було підсипати тобі гидоту, коли погодилась борюкатися? Чи не погоджувалась? Ну, чого я з тебе повинен обценьками інфу витягати? Кажи, як було, – надув губи Горінченко.

– Так і було. Хлопці привезли її раніше, а потім я прибув. І все складалося любенько, тільки далі відчув, що засинаю й звалився, мов сніп. Коли прийшов до тями, дівки ніде немає, а мені з серцем недобре. Дозу, тварюка, влила слонячу. Ну, я зателефонував Рільнику. Далі ти знаєш, – як по нотах розповів свою версію подій Дейнека й почув:

– А де вона зараз може бути?

– Гориничу, ти вже зранку прийняв за свято? Якби знав, хіба не сказав би? Хату, де знімає, знаю. Ось туди твоїм треба нагодитися. Я ж через неї, кляту, вже святого Петра з янголами бачив... – одночасно бідкався й жорстоко обмовляв Яринку райкомівський тхір.

– Ну-ну! Ще повоюємо, товаришу перший секретар! Тоді я відразу ухвалу на шмон випишу. Побачимо, що на хаті знайдеться. А далі в розшук оголосимо й відшукаємо вмить. Народ у нас язикатий. Де ж це бачено: отак поважну людину до півсмерті напувати? – все й відразу розпланував прокурор.

– Добре, дякую! Сподіваюся, що твої хлопці у неї знайдуть багато чого забороненого. Справу треба відкрити гучну й реальну. Щоб іншим наукою було. Я ж не якийсь там вуличний бабій. Вона зазіхнула на життя вірного члена партії. Розумієш мене? – сяяли тепер хижим вогнем очі Дейнеки.

– Знайдуть усе, що треба. Будь певен. Вона нам сьогодні таку забаву спаскудила. Я свою кікімору на курорти відправив та й твоя ще не повернулася. Ми з Адідасом дівчаток аж з обласного ескорт-бюро виписали, – тяжко зітхнув Горінченко.

– Добре, що не з політбюро! – розсміявся нещодавно кволий Потап та вже бачив, як Яринку в кайданках ведуть до тюремного авто.

– Тс-с! Що ти мелеш, дурний? Ще хтось почує. Я там тобі даруночків наказав зібрати. Зараз піду випишу дозвіл на обшук, а Вася пакунок занесе. Ну, давай! Видужуй, товаришу перший секретар, а я - працювати, – поплескав Дейнеку по плечу прокурор і поповз на вихід.

Ось тепер дійсно стає страшно за Яринку, адже навколо неї збираються такі чорні хмари, що навіть талановитому правознавцю буде важко їх розігнати. Виходить, за наказом, вже й аналізи підлаштували. Бо у справжньому медичному звіті в крові Дейнеки повинні вирувати лише рештки підсилювача сексуальної активності. Ну, й старечі болячки. Але там, чорним по білому, відображено отруєння наркотичними засобами.

Тим часом дівчина, в компанії доброї бабусі, куштувала картопельку з олією. У крихітному погребі, де вона ховалася, знайшлося дерев'яне цеберко зі смачними квашеними томатами. Так і відзначали випадкові знайомі міжнародний день солідарності трудящих... Тільки краще б того свята взагалі не було, бо он скільки всілякої гидоти прилетіло в дурні голови можновладців, аби весело провести вихідні.

Бідолашна Яринка й поняття не мала, що завертілося в районі через її непокору. А збурений розповіддю ослаблого друга прокурор Горінченко вже дав хід справі. Щоб усіх злодіїв та вбивць ловили так само завзято, то може злочинності взагалі не було б?

Суворі хлопці примчали на службовому авто до будинку тьоті Фросі й заскочили жінку геть зненацька. Адже їй ні за що не здогадатися, що тиха й розумна дівчина, яка винаймала у неї кімнату, може бути розповсюджувачкою наркотиків.

Для початку старший групи тицьнув господині межі очі постанову й покликав сусідів у свідки обшуку. А потім з добром інтелігентної дами не панькалися й перевернули кімнати догори дригом. Звісно, окрім клофеліну, служителі правопорядку знайшли ще й травичку конопель. Ото вдало попрацювали!

Тьотя Фрося намагалася зателефонувати синові, але все сталося дуже швидко й злагоджено. Працівники прокуратури перепросили, дали підписати протокол та взяли обіцянку, що як тільки злочинниця з'явиться, жінка спробує затримати її й викличе наряд.

Тільки пані Єфросинія зробила інакше. Коли нахаби забралися з дому, вона зателефонувала адвокату. Не дарма Ярема нервував зранку. Наче відчував, яка страшна біда впала на голову його дівчини. Адже звинувачення у зберіганні й розповсюдженні - то дуже серйозна стаття. Навіть патолог Едуард здивувався підлості невідомого супостата. Ясно ж, як Божий день, що Яринка ні в чому не винна. Тільки спочатку її треба знайти, а вже потім захищати.

Тринадцятий розділ

Радник юстиції Ярема Стахів, двадцяти дев'яти років від народження, випускник столичного універу вже мав багатий досвід роботи в радянській правничій системі. Його різнобічні знання й характерні риси хижака, що не випустить з поля зору жодного аргументу, давали відчутні результати.

За Яремою міцно закріпилася слава справедливого й невідкупного адвоката. Між грошовитих ділків та простих смертних - пріоритетними для нього були невинні. Правознавець чітко керувався буквою Закону й бився за кожную літеру й грам доказів та вигравав найскладніші справи. За це його поважали навіть деякі злочинці.

Але почувши розповідь пані Єфросинії, Ярема забув про свій розсудливий характер й скипів ненавистю до існуючого порядку. Звісно він припустив, що в цьому випадку треба було відмазати дитину знатної особи. А звинувачення в зберіганні просто перекинули на першу ліпшу студентку. Адже навіть на територію такого скромного навчального закладу запросто могли потрапляти заборонені речі. Хіба ж Ярема міг додуматися до того, що відбувається насправді?

Він втрачав розум та не знав: де шукати Яринку? Те, що розумне дівча встигло заховатися - це добре. Тільки чому вона й досі не зв'язалася з ним? Ну, якщо там немає телефона, то хоча б переказала кимось. А вже Він знайде, як її рятувати!

Ярема попив холодної води, пройшовся кабінетом і набрав матір. Він розповів Броніславі Устимівні все, що встиг сам дізнатися та науковиця з висновками не поспішала.

– Сподіваюся ти знаєш хоч когось з її подруг? – перше, що сказала психологиня. – Хоча, розсудлива до дівчат не піде. Вони, заради вищого балу або грамоти, першими зрадять. Що тоді? Родичів вона не має... Стій! А ті дід з бабою, що залишилися в селі? Синку, тільки сам не їдь, когось надійного зашли. Нехай ненав'язливо попитають. Я ж

пройдуся своїми шляхами, може також щось дізнаюся. Основне, не втрачай голови. Твоя розумна голівонька нам з Яринкою ще ой як потрібна!

Маму Ярема послухався та викликав парочку хитромудрих стукачів. Відомо, що у кожного професіонала є надійні джерела інформації, особливо серед кримінальних структур.

Адвокат зняв з шиї публічний зашморг, бо дихати й так не було чим. Потім перевдягнувся у звичайний одяг міського жителя й пішов на пустир.

– Що, слідаче, без мене ніяк? – непомітно підкрався з-за куців невисокий парубок.

Він ще пам'ятав, як спочатку Ярема стажувався слідчим. І одна з його перших справ стосувалася саме цього безнадійного злодія. Але молодий юрист відчув підставу та знайшов справжнього винуватця й тоді злодюжку відпустили. А той пообіцяв, що борг обов'язково поверне. Далі вони співпрацювали, але то були ділові стосунки. Тільки тепер Ярема вирішив доручити злодію особисте.

– Так, Жебраче! Пам'ятаєш, ти казав, що винен мені? Настав час боржок повернути. Маю до тебе власне надважливе прохання, – збуджено промовив адвокат.

– Ясно! Що тут нового? Весна, кохання... Кажі: куди треба пробратися і що вкрати? – не роздумуючи, випалив злочинний елемент. Інколи ці люди, без університетів, мали надзвичайну проникливість, а ще виконували обіцянки чітко й без вагань.

– Ось адреса. Там живуть старенькі. Прикинься ким завгодно, як умієш. Треба дізнатися, коли в них була онука і чи не перебуває там зараз? Звісно вони не скажуть, але не мені навчати тебе майстерності перевтілення. Якщо запідозриш, що вона там - миттю повідомиш. Тільки так, щоб це знали ми двоє і все, – збуджено наставляв Ярема.

– Ображаєш, начальнику! Коли це я лажав? Не забувай, що в моєму світі за помилку буває тюрма чи смерть, – гордо відповів злочинець. – Я так розумію, що інфа потрібна на вчора?

– На позавчора... Дякую й чекаю! – кивнув правник і чоловічок розтанув серед дерев.

А Ярема глянув на годинника та пішов до недобудованої споруди піонерського табору. Там він призначив зустріч іншій дивній особі. Це була немолода жінка. Її руки всі в прикрасах, лице смагляве, а очі як у білки - уважні й швидкі.

– Що це Ви, товаришу захисник, таке дивне місце обрали? Зайшли б до нас. У мене дівчатка нові! Ми Вас зі святом приємно привітали б, – солодко промовила дама, але Ярема перебив:

– Домініко, грай перед міським начальством. А переді мною не виходить. Яке треба, таке й обрав.

– Та, добре! – підняла кострубаті пальці розпорядниця міських повій. – Не заводься, голубе! Кажі, чого тобі в житті не вистачає?

Ярема невдоволено стиснув зуби, бо страшенно не любив ні її заняття, ні слизької поведінки та вибору не мав.

– Як завжди інформації. Твої дівчата супроводжують і розважають різних людей, то може щось чули чи бачили. Таке завдання виконаєш? – поки нічого конкретного не сказав їй радник.

– Залежно від того, до якого рівня хочеш копати. Ось, наприклад, наш партійний секретар до лікарні зліг, через серцевий напад. Звісно моїх відразу звинуватили б у неякісних напоях. Але своїх кицюнь до нього в той день я, слава Богу, не відряджала. Відповідаю! – випадково зачепила гарячу тему Домініка, тільки Ярема це пропустив.

– Про нього я знаю. Не цікавить! Мені більше знадобляться байки про наркотику серед студентів. І взагалі все, що відбувається в технікумі приладобудівників, на Жовтневій, – досі вирішував, чи довіряти цій темній душі свою щирю біду юрист.

– Дуже розмито трактуєш, адвокат. Я так не працюю. Ну, є в мене звідти дівчата, що підробляють, але вони на голці не сидять. Їх директорка взагалі дурнувата. Один шановний чоловік їй про заміжжя натякав, а вона відмовилась. Все чужих дітей доглядає, а час бабський швидкоплинний. Як і мій, до речі. Або обґрунтуй, або бувай здоровий! – зробила крок на стежку Домініка.

– Добре, але дивись мені! Зробиш неправильно, я половину твого гарему пересаджаю. Лади?

– Та що Ви, Яремо Тарасовичу, як та інститутка поводитесь. Вам не пасує. Конкретно, що гризе? – примружила погляд недипломована психологиня.

– Зникла їх студентка - Ярина Ліщук. Необхідно дізнатися: хто, коли й де останній раз її бачив? Така в мене справа наразі, – коротко пояснив Ярема.

– Оце треба було стільки тягнути kota? Справа в нього! Голубе, та весь райцентр знає про ваші теплі стосунки. Дівчинка хороша, не зіпсована, але ж ти їй каблучки не дарував. Може поїхала на свята з іншим кудись? Ну, не попередила та з'явиться скоро й помиритесь. Якщо це все - мені пора. Новини перекажу, не журись. А тобі терміново випити треба, бо вигляд нікудишній. Бувай, адвокат! – крутнула хвостом і звільнила від своєї присутності, неприродно розгубленого Ярему, місцева сваха.

Чотирнадцятий розділ

– Бабусю Харитино, я так більше не можу! Мені треба Його сповістити. Я відчуваю, що через моє зникнення Він втрачає розум. Адже я почувалася б так само, – другого травня вранці сказала Яринка.

– Хто, твій хлопець? Та вони ще й досі всі п'яні, мов чіпки. Посидь іще трохи, доки не оклигаєш, а там свята закінчатся й підеш розбиратися з ним, – по-своєму бачила цей світ старенька.

– Ні, мій коханий чоловік - серйозний і непитущий, – скривилась Яринка, бо серце зайшлося болем, коли згадала про Ярему вголос.

– Чоловік? Це що ж чужий? У іншої відбиваєш? Не думала про тебе такого, – насупила сиві брови бабця.

– Що Ви? Ярема вільний і дуже гарний та щирий. Просто трішки старший за мене і в нього поважний фах. Він районний адвокат і вправно рятує людей від тюрми, – гордо

розповідала про своє кохання Яринка.

– Ага, тобто відмазує злодюг за гроші. Теж мені сокіл! Всі вони наразі в одній упряжці - виродки та їх адвокати. Що не роблять, завжди сухими виходять з води. А простий люд не має грошей на таких завзятих і тому сидить безневинно за себе й за них, – бурчала бабуся та видно було, що життя її не пошкодувало.

– Знову не вгадали! Він нездоланий правдолюб. Береться за безнадійні справи й витягує тих, що перед Законом невинні. А паскудних ніколи не захищає. І не посміхайтесь, бо це не мої рожеві окуляри, а чистісінька правда, – махала ніжками на лежанці Яринка й відчувала, що від розповіді про Ярему в неї відростають крила.

– То збирайся та йди до нього. Он автобус посеред села, двічі на день, стоїть. Ти не розказувала, що між вами сталося, а я не питала. Але ж чомусь стрімголов втікала серед ночі, а тепер скучила й скиглиш за ним, – здається бідолашна жінка натерпілася від сильної статі, якщо саме так бачить усіх чоловіків.

Яринка замовкла, опустила голівку й вирішувала: розкрити правду чи ні? Навіщо цій нещасній старенькій знати про її сором і страх? Але іншого вибору дівчина не мала. Тому тяжко зітхнула й почала так:

– Та не від Яреми я втікала! Я за ним на край світу піду і він за мною також. Все геть інакше. І це страшна біда. Без батьків я живу на світі, в районному технікумі добре навчаюся. З коханим ходимо в кіно та в парку гуляємо. Він дорослий, але мене жаліє й ще ні разу нічого такого не пропонував. А як вступала до комсомолу - нас в райкомі дід один вітав і здається я йому сподобалась. Квіти надсилав, на вулиці діставав. А перед самісіньким святом його прислужники мене викрали й до лісу завезли. Замкнули в мисливській хижі, а потім він приперся й хотів звабити та щось пішло не так. Впав додолу, хрипіти почав, а я вислизнула і втекла до лісу. А тепер думаю, коли він там Богу душу віддав, мене ж посадять! Вік би його не знати...

– Он воно що! Як кажуть: не народжуйся вродливою. А батьки, мабуть, спилися й залишили тебе самотужки виживати? Біда та й годі з тією горілкою! – знову помилилася бабця.

– Щось у Вас, бабуню, все занадто похмуре. Ні, моя мама була гарна й добра, мов янгол. Дід з бабою її гнобили, а вона багато працювала й ніколи не ображалась. І тато був роботящий та нас обох безмежно любив. Тільки на річці нещасний випадок стався, потонула матуся, а батько не зміг без неї жити й під потяг ліг...

Далі Яринка не зуміла тримати в собі сліз і розридалася. Вона впала на лежанку личком вниз та вся здригалася й стогнала. Почувши таку трагічну історію, бабця Харитина й сама скинула кілька сліз, а потім попестила нещасну гостю по спині й сказала:

– Ну, якщо все саме так, тоді я допоможу. Заспокойся тут і посидь, а я сходжу до аптеки. Донька моя там працює. Номер свого адвоката пам'ятаєш? Ось запиши. Коли він такий, як кажеш, то відвоює тебе у нечестивців, – поклала бабуся на стіл олівець і папір.

– Дякую! А що ж Ви відразу не сказали, що тут є аптека й зв'язок? – підвела зарюмсана личко Яринка.

– Так ти не питала. Припхалася серед ночі така загнана, що й слова не витягнути. Ну, я й не набридла, – пояснила жінка та вже вбиралася в празниковий одяг. Той, що у неї був на вихід у світ.

– Даруйте, це все мій характер. Коли дуже погано, тоді тримаю біду в собі. За це директорка технікуму мене навіть до лікарів відряджала. Каже, що в наш час не можна бути відлюдкуватою. Комсомолка повинна відкрито та завзято спілкуватися з людьми. А я й без відкритості до страшної халепи втрапила. І тепер залишається чекати, коли з моєї голови зроблять опудало для лісової хатини, – наразі невдоволено, навіть сердито промовляла втікачка.

– Не вигадуй дурниць. Вони хоч і поганці, але за себе дуже трясуться. Просто треба знайти слабке місце. Воно у кожного є, – на диво чітко промовила бабця.

– Ось, будь ласка! Тільки я Вас прошу: лише особисто. Не хочу навчати Вашу доньку, але нехай спочатку запитає з ким розмовляє й лише якщо відповідь, що він Ярема Стахів, тоді можна сказати про нас. Неприпустимо, щоб і Вам через мене біда прилетіла. Не люди вони, бабусю, а справжні звірі, хоча й ходять на двох ногах та в дорогій одежі, – написала на папірці номер телефону Яринка та навіть перехрестила жінку зі спини.

Вона замкнула за старенькою двері й милувалася з вікна, як спираючись на ковзку, слабка бабуня пішла рятувати їх з Яремою життя. Ось Яринка побачила на стіні невеличке дзеркало й заглянула туди... О, Господи! На кого вона наразі схожа? Це ж жахіття якесь. Хоч навіть у такому стані, зі скельця на неї дивилися чарівні мамині очі. Гостя попила води, вмилася й пошукала: чим розчесати коси? Хотіла прямувати з Коханим до області красунею, а тепер схожа на лісову відьму з листочками, що заплуталися в кублі волосся на голові.

В нетерплячці вона ходила чужою оселею та не могла дочекатися повернення господині. Час спеціально тягнувся втричі довше, але бабуся все-таки прийшла додому, зі свіжою хлібиною та без гарних новин. Контакт Яреми доньці вона залишила й інструкції від Яринки передала. Тільки на дзвінки адвокат чомусь не відповідав.

Лише тепер розгублена відмінниця допетрала, що повинна була дати ще й номер орендодавиці, адже тьотя Фрося - розумна й вірна людина та могла б сконтактувати з Яремою. Але голова Яринки наразі потребувала не лише гребінця, а й досвіду в складних життєвих ситуаціях. Та ні того, ні іншого вона поки не мала.

П'ятнадцятий розділ

Коли Ярема поговорив з незнайомою жінкою й почув те, що почув, гнів більше не вмщався в його тілі. Він не перший рік працював зі злочинцями, але такого варварства від випеченої районної верхівки геть не чекав.

Ця вульгарна братія намагається прикриватися гарним діловим вбранням та щирими посмішками, а насправді заради власних розваг, діє гірше за печерних дикунів!

Перше, що прийшло Яремі до голови - то взяти у знайомого зброяра двостволку й прямо в лікарняному ліжку розстріляти того мерзотника. Потім, в гарячці, він кинувся писати звернення до прокуратури, але згадав, що районний прокурор ліпший друг

недоробленого «коханця» й кинув папір у сміття.

Наразі досвідчений радник поведився геть неадекватно й не знав, куди подіти розбурханий адреналін? Всередині палав такий лютий вогонь, який могла вгамувати лише професійна психологиня. Юрист проклинав себе за те, що звик іти хрестоматійним шляхом та порозсилав на пошуки Яринки гінців. В той час, коли тендітна дівчина самотужки боролася за життя й гідність з виродками в нічному лісі.

– Мамо, привіт! Вибач, якщо невчасно, але мені терміново потрібна твоя допомога, – неприродно різко промовив Ярема.

– Синку, що сталося? Вона жива? – через простір відчула настрій сина Броніслава Устимівна.

– Та що ти таке кажеш? Звісно жива! Ви сьогодні мене доклати вирішили? – продовжував істерити Ярема.

– Так, все! Послухай мене уважно: наразі сядь зручно, заплющ очі, дихай повільно й починай рахувати. Як трохи заспокоїшся, тоді поясниш, що відбувається. Інакше викличу вільних хлопців та відряджу до тебе спецтранспорт. Бо ти в тому районі геть клепки розгубив... Вгамувався? Тепер кажи, – карбувала слова лікарка.

І тут Ярему осяяло!

– Ма, ти в мене геніальна жінка! Звісно висилай! Інакше ці тварюки не відчепляться. Ти хотіла познайомитися з моєю дівчиною? Ось і зустрінетесь. Правда, дещо інакше. Але після пережитого їй точно знадобиться твоя допомога. І взагалі нам треба вибратися з цього гадючника непомітно, а вже потім діяти. Адже ці тварюки підуть на все, аби приховати свої гріхи. Кажеш: клепки розгубив? Але тут безкарність просто зашкалює. Наприклад, я чув від злочинних елементів, що неподалік існує місце, де лежать непокірні. Не хочеться з Яринкою, замість весілля, втрапити на власне поховання. Тому, рідненька, виручай! – вже як дорослий чоловік знову почав думати Ярема.

– А я сподівалася, що то байки моїх неврівноважених пацієнтів. Тлумачив дехто про той цвинтар, без хрестів. Господи! Ну, що ж це за життя навколо, коли люди гірші за тварин? Адже звірі так не поводяться. Добре, тоді чекай звістки від мене й сам нічого не роби. Як хлопці близенько будуть, наберу. Першим ліпшим таксі до них підскочиш. Дівчинку забере те й миттю до мене! – тепер в голосі психологині звучала нежіноча сталь.

– Дякую, мам! Ти в мене борець, – полегшено зітхнув Ярема.

– Я мати, Яремчику! Хто ж, як не я? До слова, поки чекатимеш, справи передивись та до ладу приведи. Щоб ніяка гнида не присіпалась. Заяву на відпустку напиши і в сейфі залиш, а там побачимо. Бувай, мій маленький! Зараз все зроблю, мені не звикати, – десь там посміхнулася впевнена у своїх діях Броніслава Устимівна й поклатла слухавку.

Якщо подумати, то жах тих часів не лише в нищих вчинках партійних верховодів. А ще й у тому, що геть немає можливості, де завгодно, натиснути кнопочку й сповістити чи викликати кого хочеш. Та може в даній ситуації воно й на краще? Бо не існує ще

розгалуженої системи відеонагляду й не натикані скрізь жучки для прослуховування. Інакше плакали б ті домовленості Яреми з матір'ю!

Робити нічого й адвокат, вельми неочікувано, почав підбивати підсумки своєї правничої діяльності на районі. Він послухався мудрої неньки й увідповіднив папери до найжорсткіших вимог, навіть дещо спалив. Найбільше тішився тим, що наразі від нього не залежить доля когось зі звинувачених, адже днями він вдало закрити важливу справу.

Проїшло кілька годин, перш ніж на столі забринів телефон:

– Правничча служба. Адвокат Стахів.

– Дурдом викликали? У вас тут на заправці відкрився один. Яремо, привіт тобі від мами, – почув син знайомий голос підлеглого Броніслави Устимівни. Чоловік навіть посміхнувся, бо цей лікар хоч і в літах та має доволі суворий фах, але жартує про все й завжди.

– Вітаю, Оресте Гнатовичу. Дякую! Буду десь через п'ятнадцять хвилин. Може раніше, – сумно глянув востаннє на свій кабінет юрист.

Він пропрацював тут кілька років і захистив багато добрих людей, хоча декого безжально «втопив». Але то були підлі нахаби, що кривдили невинних. Далі Ярема звично кинув на руку плащ і взяв до іншої улюблений кейс, щоб піти з минулого життя в нове.

Біленький бусик з червоними хрестами на боках і решіткою на віконці стояв неподалік від заправної станції. Пасажир вийшов з таксі трохи раніше й завбачливо почекав, доки перевізник зникне з очей. Тільки після цього попрямував у бік знайомого транспорту.

– Привіт, синку! Мама суворо наказала нам зустріти тебе з садочка, – безперестанку жартував Орест Гнатович. Він трохи постарішав та очі лікаря, як і раніше, випромінювали добро. Саме таких людей зібрала навколо себе в психоневрологічному закладі вимоглива Броніслава Шепіт.

– Дякую, що допомагаєте! Зустріч неочікувана, але я дуже радий усіх вас бачити, – потиснув руки бригаді медиків Ярема й вони помчали до села, в якому ховалась Яринка.

І знову, наче ті розвідники, медпрацівники зупинили швидку за кушами бузку, поблизу вказаної адреси. Щоб не лякати сусідів, Ярема пішов до двору один. Він обережно постукав у віконце й перед ним виросла казкова бабуся: зморщена, низенька, з ціпком у руці.

– Добридень, шановна! Мене звати Ярема. Довіку дякуватиму Вам, що прихистили мою єдину... – промовив адвокат і тепер стара жінка зрозуміла, що її юна гостя жодним словом не обмовила цього пана.

Мужній і красивий чоловік наразі ледве не плакав через те, що давно не бачив кохану дівчину. А Яринка таки встигла випросити у бабусі гребінець та розчесати свої пухнасті коси. І як почувла Його голос, зістрибнула з лежанки, скинула з плечей теплу хустку й, обсипана дощем шовкового волосся, кинулася Яремі на груди...

Цю сцену можна було, без дублів, знімати для чуттєвого фіналу любовної драми. Парочка зліпилася до купи й не рухалася, наче боялась, що все це сон. Вони не промовляли жодного слова, лише дихали одним схвильованим подихом і чули стукіт поєднаних сердець.

Бабуся Харитина аж перехрестилася. Давно вона не бачила такої лебединої вірності. Тепер буде про що переповідати, сидячи на лавці серед старих вдів. Яка все-таки краса, коли перед очима так бурхливо й прекрасно квітне Кохання!

– Привіт... – обережно торкнувся Ярема шовкового личка, в засохлих подряпинах. – Прости! Я більше ніде й ніколи тебе не залишу саму. Без тебе мені не потрібен білий світ.

Він намагався витерти її сльозинки, а ті безперервно котилися. Яринка мовчки поглинала Ярему очима й промовляла так багато, що не вміститься у цілу книгу, але Він чув кожне її слово.

– Нічого. Я побачила тебе знову і це найголовніше у житті... – тільки й сказала дівчина. Тоді Ярема підхопив свою дорогу знахідку на руки й поніс, а бабуся Харитина розчулено махала закоханим вслід.

Шістнадцятий розділ

Бусик домчав пасажирів до будинку, де колись зростав Ярема. Старий двір тепер заповнили крислаті дерева та міцна забудова лишилася незмінною, хіба від часу трохи зблідла.

– Дякую вам, друзі, за швидку доставку! Тут ми в безпеці. Перепрошую, що відірвав від турбот про хворих, – попрощався з бригадою медиків Ярема й накинув на плечі Яринки свій плащ.

– Бувай, козаче! На весілля покликати не забудь. Наречена в тебе просто чарівна. У нас таких не знайти! – підморгнув Орест Гнатович, а міцний санітар стукнув дверцятами спецтранспорту й авто помчало працювати.

– Ну ось ми і вдома, моя чарівна наречена! Сюди батьки привезли мене з пологового. Цим двором я ганяв на триколісному велику. Тут, стрибаючи з дерева, зламав кісточку на носі. Правда те дерево давно спиляли, а нога зрослася. Звідси я поїхав навчатися до столиці. А потім на стажування потрапив до твоїх країв і радий неймовірно, бо зустрів своє Кохання. Та що це я ностальгую? Ти змучена. Треба поїсти, відпочити. Будь ласка, ходімо, – схаменувся розчулений кавалер.

Звісно Яринка була змучена. І не лише кілометрами дороги, які просиділа в незручному транспорті, з незнайомими дядьками. Більше її знесли події останніх днів. Викрадення, втеча, ліс, хатинка старенькою жінки, невідомість і страх. А потім з'явився Він і повіз до свого надійного світу. Тільки тут також не дуже затишно, бо все чуже й інше. Навіть цей величний чотириповерховий дім, з колонами на вході й вікнами більшими за її зріст.

Ось вони піднялися широкими сходами на третій поверх і Ярема дістав низку ключів та звично відчинив двері рідного дому.

– Проходь, моє сонечко! Тепер це і твій дім, – щиро запросив молодий господар.

Через високі вікна з вулиці лилося вечірнє світло. Їх прикрашали довжелезні оксамитові штори. Меблі красиві надзвичайно. Взагалі, навіть без хутра на підлозі, квартира більше нагадувала музей.

Яринка оглянула простір, де виріс її коханий чоловік та в душі підкреслила, що між ними простягається безодня. Вона зростала серед своїх квітників і бігала сільським городом. А він тупцяв ніжками по якісному паркету з візерунками й бавився іграшками на дивані епохи Ренесансу. Таке визначення дівчина дала не через те, що річ стара, а через вишуканий стиль.

Тепер ясно: чому Ярема сильно вирізнявся між пихатих районних пройдисвітів. Адже ті повилазили з убогих хатин та закупили собі дипломів і орденів. Вони норовили випередити одне одного, штовхалися в черзі за посади й скидали слабших вниз, обливаючи брудом, а потім вихвалялися власними досягненнями.

Натомість адвокат Стахів просто і впевнено робив свою справу. Він намагався захищати звичайних людей, долаючи потуги невігласів. І Яринку він скорив саме своєю скромністю. Тільки куди їй бідолашній до мешканців цих хоромів? Хіба що дозволять роздивитися ту стіну з книгами, у вітальні.

Десь з такими думками дівчина залякла на вході, але блискучий розум хазяїна дому вмить розпізнав її сумніви й пояснив:

– Яриночко, прошу тебе, не комплексуй через наповнення! Це все мама. Скільки пам'ятаю, захоплюється прекрасним. Може через складнощі професії? Їй так затишніше відпочивати й думати. Не дивуйся, Моне з да Вінчі несправжні. Ці копії писав один її пацієнт. Мама лікувала художника-генія, а він так дякував їй. Правда, як вийшов, все одно наклав на себе руки. Вона тоді страшенно переживала. Винуватила себе, що не допомогла. Але то була його доля, її не обведеш. Потім я тобі ще багато чого розповім, а зараз не сором мене, будь ласка. Ходімо обживатися!

Ярема взув Яринку в пухнасті капці й посадив на стілець, а сам кудись зник. Ось вона почула воду, що набирається. Мабуть, він хоче прийняти ванну. Та нічого, вона почекає. Але через хвилину господар повернувся й зігрів її поглядом:

– Я там для тебе тепленьку купіль готую. Обов'язково треба полежати, розслабитися й назавжди змити лісові жахи. Свіжі рушники й мамин теплий халат - до твоїх послуг. Вона його не носить, а тобі треба зігрітися. Пішли-пішли!

Таким дбайливим Яринка його ще не знала. Звісно Ярема був уважним і вихованим кавалером, але наразі він поводився як турботлива мама... Це надихало й одночасно додавало болю її стомленому чужими стінами серцю. Цікаво, він залишиться з нею чи піде? От дурна! Та це ж еталон вихованості. Певно, що дуже хоче побачити її без одягу, але вже пішов і двері причинив.

Наразі стомлена гостя опустила в ароматну пінку й відчула божественну насолоду. В дитинстві мама часто купала свою замурзану дівчинку в ночвах. А тато якось примостив бочку, щоб після городу приймати саморобний душ. Але ці пахощі й шовкова водичка дарували змореній Яринці неймовірний кайф та надзвичайно заспокоювали.

Навіть рушник привітався з нею м'якою доброзичливістю. А той яскравий халат, що Ярема сказав одягти був оксамитово ніжний. Невже так можна прожити свій вік? Без нахабних зазіхань, серед любові рідних і близьких, а ще мати талант і здібності оточити себе гарними речами, без шкоди для інших?

Ярема почув, що Яринка вийшла та з'явився перед нею в новому образі. Спортивний стиль йому також пасував, а кухонний фартух взагалі додавав фантастично привабливого вигляду.

– Здоров'я по купелі! Ти прекрасна й пахнеш, мов свіже яблучко. Господи! І що б я робив, коли не пішов того вечора до бібліотеки шукати зачіпку? А знайшов ТЕБЕ. Прошу до столу, я вже накрив, – веселився невтомний господар і ще більше дивувався своєю дівчину.

Яринка ступила до яскраво освітленої кухні й побачила гарно вбраний стіл. Де він все це взяв і коли встиг так майстерно розкласти? Скільки ж у цього чоловіка талантів? Тепер гостя розгубилася ще більше, бо їй соромно було сидіти до ресторанних смаколиків, коли вчора вони з бабусею Харитиною їли хліб та запивали молоком від годувальниці кози...

– Ось так, будь ласка! – підсунув стілець Ярема. – Мама вправно готує хрусткі шніцелі. Бачу постаралася. Я підігрів і вони апетитні. Давай я тобі салатик покладу. А потім будемо куштувати, з чаєм, мій улюблений празький торт. Я його з дитинства любив, а тепер знаю чому? Бо підсвідомо мріяв знайти свою найсолодшу... Смачного! Вибач, я намагатимусь не дуріти, хоча б за столом.

Ярема взявся за виделку та ніж і почав їсти з нормальним чоловічим апетитом. Здається він довго ходив голодним, адже боявся за життя своєї тендітної ластівки. А тепер, як вона сидить в його домі така ніжна й світла, адвокат може розслабитися.

А що ж на десерт? Невже лише празький торт? Хіба Він не захоче скуштувати жаданий плід? Адже цей дивовижний чоловік був терплячим з коханою дівчиною та він не залізний і вельми довго йшов до солодкої мети.

Сімнадцятий розділ

Прокурор Горінченко вислухав доповідь заступника й заволав, мов скажений:

– Цебто як: зник у невідомому напрямку й більшість паперів спалив? Що за анархія процвітає в нашій системі? А! Він залишив у сейфі заяву про відпустку й ключі на столі. Це значно покращує ситуацію! Чому не прослідкували за ним? Ясно, що хитрозроблений адвокат подався на виклик до своєї дівки. І де тепер накажеш їх шукати? Дейнека зробить з мене шашлик!!!

– Товаришу Горінченко, та не переймайтеся Ви так. Де ми, а де Дейнека? – намагався пояснити шефу розгалуження гілок влади заступник. – У нього свої партійні справи, а наше діло контролювати карну систему й правопорядок на районі.

– Ти мені ще посадову інструкцію прочитай, дурню! Я тобі про що зараз товкмачу? Дейнека ту бабу хоче знайти й покарати. Наче сказився чоловік! А я йому пообіцяв. Тільки тепер взагалі не знаю, як виконати обіцяне? В розшук обох подавай! – горлав на пів прокуратури Горінченко.

– А мотивація? За якими статтями? – вирячив очі на боса молодший прокурор.

– Ти вже геть усі мізки пропив? Та на ній зберігання й розповсюдження висить, а тепер ще й втеча від правосуддя додалась. А раднику пособництво приший. Чому я сам про все повинен міркувати? Скільки років ти ліпиш підсудним справи та звинувачуєш у суді? – дістав з шафки столу свої рятівні серцеві капсули старший.

– Слухаюся, оголосити в розшук. Загальносоюзний чи республіканський? – примружив погляд заступник і цим запитанням добив Горінченка.

– Міжнародний, мати твою... Справді, якби твоя мати не була мені троюрідною сестрою, я б тебе вже давно, до біса, звільнив. Зрозумій: все це повинно відбуватися тихо й на території району! Якщо інформація про те, чим ми тут займаємося піде нагору, по шиї надають не лише мені. Потапу добре завдання ставити. Його, за нагоди, партія прикриє. А з нас за перевищення погони поздирають ще й невідповідність додадуть. Геть з моїх очей!

Заступник пішов і відразу стало ясно, що прокурор не такий дурний. Він хоче зробити приємність соратникові по гульках, а також втриматися на дохідному посту. От і чекай: з якого боку швидше прилетить. Та цей слизький гад викрутиться!

Тим часом Потап Свиридович вибрався з лікарні й повернувся на свій «трон» до райкому партії. Він приймав поздоровлення з одужанням і тому наразі його кабінет нагадував квітковий магазин. Дейнека вкотре чхнув та покликав до себе секретарку:

– Аню, забери від мене цей сморід! Я ще не настільки оклигав, мене просто вбивають їдкі пахощі лілей. І скажи Миколі нехай підкине віники до пам'ятника іллічу та всім навколо розповідає, що то я велів вклонитися вождю пролетаріату.

– Потапе Свиридовичу, а можна мені цей маленький букетик залишити собі? – жадібно притисла до грудей квіти секретарка.

– Ну, я б тобі всі їх залишив, але дуже вже гарна ідея збрела до голови. Звісно візьми, за твою вранішню послугу. Приємності я не забуваю... – гидко нагадав секретарці про її вітання, на райкомівському дивані, старий збоченець.

Дівчина сором'язливо опустила очі, зібрала квіти до купи й пішла виконувати доручену справу. А Дейнека сумно дивився їй вслід та знову й знову пригадував свою невдалу подорож до мисливських угідь. Неповторні очі прекрасної Яринки досі переслідували його скрізь. Певно, що цей звір у людській подобі фізично не здатен кохати, але пережите приниження не давало йому спокійно спати вночі.

Після отриманого наказу, кілька днів підряд, рядові служителі правопорядку прочісували навколишні села. Це більше нагадувало облави й тому люди, що звикли ховати в собі від системи правду й неправду, просто мовчали.

Та власне ніхто нічого й не знав, адже бабуся Харитина виявилася справжньою партизанкою. Навіть якби запитали: що то за дивна швидка крутилася неподалік? Вона б відповіла, що їй було зле, а звідки примчали фахівці, то не її справа. Головне лікар правильно розібрався зі старечими болячками.

Виходить ніхто не бачив, як той «лікар» (у пориві щастя) виносив з двору невідому дівчину... Тільки хто запідозрить у допомозі втікачці жінку дев'яноста років, що ледве

пересувається власною хатою? А старенька захоплено уявляла ту зустріч закоханих і пишалася собою так, що аж помолодшала.

Тепер повертаючись до вечора, коли Яринка вперше переступила поріг рідного дому Яреми, треба сказати, що духмяна ванна й смачна вечеря невблаганно наближали їх першу ніч разом. І це очікування було особливо трепетним. Збентеженість Яринки зрозуміти легко. Вона потрапила у доволі незвичне для себе середовище та ще зроду не була з чоловіком. А Ярема хоч і мав деякий досвід близького спілкування з протилежною статтю, все одно млів від хвилювання й боявся не сподобатися коханій.

Тому, доки Яринка ніжилася в ванній, він зателефонував мамі та сказав дивне:

– Ма! Я знаю, що геть знахабнів, але почуваюся розгубленим і невпевненим. Ніколи ще не був таким. Це наче вперше у житті...

Броніслава Устимівна здобула докторський ступінь з психології не за красиві очі. Вона розсміялася й сама закінчила його фразу:

– Синку, я давно хотіла поспостерігати за нічною поведінкою кількох пацієнтів. Бідолахи геть неадекватні й мені треба визначитися з їх подальшим лікуванням. А ти не шукай у собі недоліків, навпаки бери сили з Кохання. Воно підкаже й допоможе тобі. Я буду вдома завтра, о десятій. Замовляй: що вам привезти?

– Дякую! Ти неймовірна мама. А знаєш, привези Яринці щось з одягу. Свій вона в лісі гілками пошматувала та їхала сюди в бабиній кофті. Всю дорогу червоніла й зітхала. Тільки вона в будь-чому прекрасна... На свій смак, зробиш? Ти ж у мене модняча! – миттю отримав заряд впевненості закоханий син.

– Звісно зроблю, в кращому вигляді! Бо мій малюк доценту згорів у почуттях до невідомої красуні. Надзвичайно хочеться вже побачити її. Сподіваюся, тобі полегшало? – відчувала щира мама й могутній фахівець силу своїх чар та кинула слухавку, щоб не заважати малим.

Ну, а ті наїлися, поприбирали зі столу та в процесі геть не проявляли жодного натяку на інтим. Може діяло звичайне виховання, або вони накопичували пристрасть, щоб пізніше насититися вогнем першого єднання? Та ось Ярема не стримався. Він оповив талію Яринки обома руками й голосом викладача естетики запитав її:

– Скажи, ти згодна провести зі мною цю ніч?

– Лише цю? – раптом почув у відповідь та від блаженства забув рідну мову. А дівчина звабливо прикусила пухке губенятко й чекала.

– Господи, ні! Я з тобою мрію прожити в щасті, до скону днів. Ти наповнила моє життя нездоланими почуттями і я готовий розтанути в тобі тисячами світлячків та вгадувати кожне бажання. Диктувати не можу, лише молю про кохання... – міцніше стиснув її в обіймах Ярема.

Яринка мовчки потягнулася до його губ і чоловік зрозумів, що зірковий час настав. Шалено збуджений, він підхопив її на руки й поніс до своєї кімнати. Скільки ж років це ліжко чекало на його обраницю? І тепер радо прийняло їх.

Вісімнадцятий розділ

– За що, я нічого не зробила! – скрикнула жінка, коли її зтягнули до знайомого авто.

– Зараз господарю розповіси, що ти робила, а чого ні, – стукнув дверцятами своєї колимаги Рільник, а розмальована дамочка більше не наривалася на його гнів.

Тим часом Дейнека сидів за столом в улюбленому ресторані та з задоволенням відрізував від соковитого біфштекса тоненькі шматочки. Ароматна страва була приправлена ніжною маринованою цибулькою й перший секретар від блюда отримував справжню втіху. Здається в районній лікарні його добре підлікували й тепер паскудник мав гарний апетит та квітучий вигляд.

Але було таке, що й досі не давало умиротворення його біснуватій душі. Партійний лідер не міг пробачити собі ганьби з беззахисною дівчиною. Ясно, що більше винуватив шісток. Хіба вперше вони завезли до лісу жертовну тваринку? Скількох в тій хатині принижували й ламали та навіть викреслювали зі світу живих... А тут, мов хтось наврочив і солодка ягідка знеславила його могутність. Через це Дейнека продовжував шукати вихід своєму тупому гніву.

– Іди, привітайся з Потапом Свиридовичем, лахудра! – штовхнув повнотілу даму Рільник і прикраси забрязкали на ній, як іграшки на ялинці.

– Та пішов ти... – хижо зиркнула дама на опричника, вдягла на лице привітно-покірну посмішку й попрямувала в бік столика райкомівського секретаря. – Смачного, шановний Потапе Свиридовичу!

– Сядь! – наказав той і знову підчепив апетитну скибочку м'яса та поклав до рота. Від гастрономічного задоволення він на мить заплющив очі, а потім пронизав господарку повій блискавичним поглядом і запитав: – Кажуть, ти влаштувалася донощицею?

– Що Ви, Потапе Свиридовичу! Хто таке сказав? Я звітую лише Вашому бухгалтеру. Невже цього місяця щось не донесла? То Ви скажіть, я накину, – розгубилася Домініка й очі перелякано забігали.

– Клята торгашка! Фінансові питання мене не цікавлять. Балакають, що ти найнялася стугоніти місцевому адвокату. Це так? – ще серйозніше прозвучало запитання Дейнеки й він обережно поклав ножа на стіл.

– Брешуть, шановний! Все через заздрощі, брешуть. Я поняття не маю, про що мова, – тепер наче гадюка під вилами закрутилася хазяйка розпусниць.

– Брешуть, кажеш? А як щодо пошуків студентки з приладобудівного технікуму? Хіба не ти розпитувала своїх шалав, на предмет зникнення дівчини? – грізно загарчав Дейнека.

– А, Ви про це... Так, була розмова з адвокатом. Він запитував про якусь малу. Та я такої не знаю й тому поцікавилася у своїх крихіток. Тільки ніхто нічого не згадав, а потім і сам адвокат мов крізь землю провалився, – ляпнула сваха й від останніх слів Потап відчув, що геть втрачає контроль.

– І кому ж іще ти надаєш інформаційні послуги? – горіли люттю очі партсекретаря. Бо ця баба не допомагала, а лише підливала отрути в його кров.

– Нікому. Клянуся, добродію! Лише Вам і Вашим помічникам. Все, як на духу. Що у дівчат вивідаю те й передаю. Присягаюся!!! – перехрестилася Домініка.

– Ти мені тут з пазухи ще хреста дістань та поцілуй розп'яття. Геть пішла! І щоб я більше ніколи не чув про подібне. Інакше вилетиш з району до того болота, звідки я тебе дістав. Зрозуміла, «мадам»? – кивнув Рільнику очима наказ, щоб той забрав її з-перед очей.

Виходить, що перший секретар таки добряче відновився, якщо повернувся до забав з повіями. І хтось, у тому процесі, безжально здав йому хазяйку гнізда розпусти.

Тим часом злодій з поганяйлом Жебрак вже також повернувся з села, де народилася Яринка та мав небагату, але точну інформацію. Ось тільки повідомити її замовнику не міг, адже в кримінальних колах ходила байка, що радник зник з міста у невідомому напрямку.

Про дівчину, що цікавила адвоката, злодій дізнався наступне. В рідних краях вона з'являлася лише у поминальні дні, на могилах своїх батьків, а більше нічого такого про Яринку сільські пліткарки не знали. Баба Явдоха не так давно померла, а дід тепер майстрував свистки для чужих онуків та стеріг власність, де колись плекала квітники його єдина внучка.

Ось на зупинці біля корчми, що стояла на в'їзді до району, пригальмував транзитний автобус. З нього вийшов могутній чоловічуга, в сірому одязі. Його хижий погляд, з-під густих брів, миттю оглянув навколишню територію. Навіть дитині було зрозуміло, що він тут чужий і чомусь дуже злий на все, що його оточує.

Невідомий попрямував у бік шинка й замовив у Зіни кращого пива. Дамочка привітно посміхнулася, подала кухоль і почала загравати з ним. Це був тактичний хід ще однієї інформаторки Дейнеки, бо коли такий індивід падає в очі, голова району повинен знати про нього все. А вже мотивацію появи - достеменно!

– Надовго Ви до наших країв? – сором'язливо поправила високі груди шинкарка.

– Як карта ляже. А що хочеш мене в гості запросити? – низьким голосом відповів силач і тепер Зіна втямила, що перед нею зек. Ось тільки втікач чи такий, що відкинувся, питати не збиралася. Тут, на трасі тиняються різні люди й досвідчена жінка звикла до них, але настільки екзотичної особистості давно не бачила.

– Я б з радістю та серце зайняте! Хоч в наших краях знайдеться багато дівиць, охочих подарувати тепло душі такому чоловічугу. Вибачайте, сємки підгоряють, – лукаво глянула на відвідувача Зіна й кинулася до підсобки.

– Агафоне, привіт! – прошепотіла вона, прикриваючи рукою трубку. – Ти казав, щоб я сповіщала про дивних посіпак. А наразі в мене сидить таке мурло, що хай Бог милує... Приїзди розберись, чи пускати його до міста? Я боюся, але затримаю.

Шинкарка Зінаїда, на своєму посту, з честю виконувала обов'язки прикордонника району. Смілива треба сказати жінка. А телефонувала вона вірному псу Дейнеки - Агафону Рільнику. Не пройшло й десяти хвилин, як той з'явився на дверях і тепер здавалося, що сьогодні тут проходить зліт найжахливіших виродків.

– Пивця, Зінок, найкращого... Вітанячко, товаришу! – кивнув незнайомцю покидьок

Дейнеки та намагався просканувати його наскрізь.

– Бувай здоровий! – невиховано кинув на стійку зім'яту купюру інкогніто й попрямував на вихід.

Рільник був не з образливих, але ясно, що невідомий таким чином кликав його надвір. Він поставив надпитий кухоль біля порожнього, підморгнув Зіні й пішов до дверей.

Не встиг гайдук Дейнеки опам'ятатись, як зі спини втрапив до міцних «обіймів» незнайомця. Дивно, але Рільник ніяк не міг здолати той професійний захват гіганта. А чужинець все міцніше стискав однією рукою його горло, іншою - вчепився за торс і волік до куштів.

Колишній найманець задихався, але спробував дати нападнику під дих. У нього вийшло. Супротивник відскочив та раптом зацідив Агафону в щелепу і той на мить втратив орієнтир. Далі між двох горил зав'язався запеклий бій. Рівновага була очевидна й здавалося, що вони обидва брали уроки у чорта в пеклі, за колючкою або серед бойовиків.

Дев'ятнадцятий розділ

День розпочався з негараздів. По дорозі до райкому, на одному з перехресть, Волга першого секретаря уповільнила хід через серйозну дорожньо-транспортну пригоду. Давненько такого не бачили в тихому районному центрі. Якийсь недолугий водій, точно не місцевий, загинув сам і занапастив дружину тому, що не пропустив причеп з колодами.

Принаймні так доповів Дейнеці його водій Микола, що збігав дізнатися про нещасний випадок. Патрульні помітили авто високого начальства та, як виняток, дозволили проїхати узбіччям. Потап Свиридович не любив дивитися на жмурів і тому повернув голову в інший бік, хоча здається тіла вже накрили. Звісно це не його головний біль, але будь-який інцидент зачіпає показники району.

В кабінеті Дейнека попив водички та наказав секретарці:

– Анютко, знайди мені тих двох недороблених. Геть на службу забили!

Навіть без пояснення дівчина знала: про кого йде мова. Ця парочка у шефа була на особливому рахунку. На їх лінощі районний секретар дивився крізь пальці, адже саме вони виконували його найогидніші таємні завдання.

Симпатьяга-водій і страшко-Рільник, саме ті, що завезли Яринку до мисливської хатини, не фігурували в штатному розкладі райкому партії. Вони почали працювати на Дейнеку в різний час і з'явилися в його оточенні не за призначенням служби зайнятості, але ця публіка була безвідмовною в складних ситуаціях і керівник району їх здібності цінував.

Скоро красунчик зайшов до приймальні й навіть подарував секретарці Дейнеки гілочку мімози. Він традиційно кинув дівчині пару хтивих фраз і завмер перед господарем у відданій позі.

– І де, чорт забирай, вас носить? Невже так важко відірватися від чергової спідниці чи вилізти з шинка? Чому я особисто повинен вас розшукувати? А де той бугай? –

судячи з поведінки, у шефа сьогодні був ненайкращий настрій.

– Даруйте, Потапе Свиридовичу, та я найманця від учора не бачив. Сам дивуюся. Він же завжди першим приїздив. Я у Зіни питаю, а вона якусь дурню торочить. Наче в шинку з'явився дуже страшний чужинець і вона викликала Рільника. Ті погралися у витрішки всередині, а потім вийшли назовні й більше їх ніхто не бачив, – доповів напарник відставного бойовика.

– В сенсі «ніхто не бачив»? Рільника інопланетяни викрали чи як? – загарчав Дейнека.
– І що значить: страшний?

– Такий самий як наш - великий, грубий і злий. А ще шинкарка каже, що в ті хвилини поруч з ними, вона відчувала справжній жах. Здоровані обмінювалися ненавистю, мов телепати, без слів...

– Що за маячня? Зіна сама почала на роботі пивом бавитися? Чи здуріла серед тих пияк? Все, йди з моїх очей і знайди свого подільника. Для вас робота з'явилася. Один непримиренний борець за права громадян вирішив перед райкомом пікет влаштувати. Мені тільки плакатів на площі не вистачало. Як знайдеш Рільника, з активістом виховну роботу проведіть. Калічити не треба, просто залякайте. У нього дітей повен двір. Ось тримай дані, – без жодного сумніву, власноруч, Дейнека написав прізвище й адресу людини, до якої надсилав своїх биків.

Тільки от халепа! Рільник, наче дійсно на Марс відлетів, бо його ніде немає... Та відлетів він по-справжньому, але до пекла. Такий швидкоплинний і справедливий фінал приготувала вбивці неблаганна доля.

А якщо докладніше, то події розгорталися ось як. Спочатку два рівних суперники позмагалися на задньому дворі пивної забігайлівки. А далі їх шлях лежав на замиській пустир. Тільки Рільник подорожував, без пам'яті, в багажнику власного авто; а невідомий гість - за кермом. Ненависть допомогла Дем'янові Кацюбі розставити пріоритети саме так.

Що це за один? Мабуть, хоче зайняти місце у світі Дейнеки? О, ні! Колись це був звичайний сільський трудівник. Ну, так великий і сильний. І була у чоловіка родина: вродлива дружина і крихітний син. Та маленький хлопчик невиліковно хворів і слабшав щоднини. Тоді Дем'ян прийняв рішення підписати контракт та поїхати до далеких країн, за грошима. Там він став фахівцем з нехороших справ, але вибору не мав. Регулярно надсилав дружині пристойні кошти й страшенно сумував за родиною.

Якось мама з хлопчиком поверталася з обласної лікарні, де отримала непогані результати аналізів дитини. Окрилена красуня сиділа біля вікна в автобусі, коли її вгледів стурбований жіночою вродою Потап Дейнека.

Він велів дізнатися все про жінку й запросив її на зустріч, з добродійними намірами. Заради сина вона пішла, тільки там їй запропонували не ліки для дитини, а розпусту й гріх. І коли бідолашна не скорилася, Дейнека наказав своїм дикунам замордувати її. А хлопчик, без відповідного нагляду, скоро помер у сиротинці.

Коли утихомирювач чужоземних заколотників дізнався про смерть близьких, він розірвав контракт і повернувся додому. Тихо поховав родину, а все що залишилося від заробітків віддав одному слизькому типу, який вправно знаходив всяких людей.

Чекати довелося недовго й нишпорка надав Дем'яну не лише безкомпромісні факти, а й фото та місця перебування тих, що відібрали у Кацюби все.

Одним з катюг його дружини був Агафон Рільник, що працював на райкомівського збоченця. І так вийшло, що активного охоронця районного спокою навіть не знадобилося шукати, сам прийшов. З нього знедолений контрактник і почав відплату.

Він примусив тварюку відчути всю безпорадність і страх, коли той копав власну могилу. А як справа була зроблена, Дем'ян кинув непотрібне фото на тіло Рільника й зарив та розрівняв землю так, щоб від поганця й сліду не залишилося. Та в кишені Кацюба мав ще парочку фоток і адрес негідників, що встигли розповзтися країною.

З реалій виходить, що один з Яринчиних викрадачів уже нікого не скривдить. А що отримає в підсумку за свої гріхи перший секретар - нехай поки залишиться таємницею. Здається Дем'ян Кацюба вирішив зберегти його на десерт та попрямував за межі республіки.

Довго шукати Рільника не довелося. За кілька кілометрів від міста знайшли його роздубане авто, що врізалось в дерево на узбіччі. Нікому не прийшло до голови знімати там відбитки та порівнювати з міліцейською базою. Ясно ж як білий день, що бугай перебив, вліпився в дерево й побрів кудись відсипатися.

Іншої версії навіть не розглядали. А те, що якийсь убогий зайшов скуштувати пива на заправці та поговорив з таким же троглодитом, то й біс з ним. Зник з очей районного начальства і спасибі!

До непокірного захисника прав людини відправили наряд міліції та оформили на п'ятнадцять діб підмітати вулиці. Моду взяли права качати! Ось тепер нехай серед місцевих п'яниць та аліментників проводить агітацію. Їм же все по барабану, бо лише чергова пляшка маячить в голові.

Двадцятий розділ

Яринка прокинулася в кімнаті, де сонячні зайчики гралися променями на паркеті й відбивалися на стіні. Вона відчула погляд і повернула личко. Він дивився з сусідньої подушки вогнями божевільно щасливих очей та намагався бути нормальним, але не міг.

Те, що вони пережили цієї ночі було схоже на вибух супернови блаженства й ніжності. Вчора Ярема переймався, що може не сподобатися Яринці та з першим подихом новонародженого Кохання зрозумів, що знайшов свою жінку. Їх душі остаточно зрослися, а всередині плескалося й перетікало щось солодке й величне. Таке, що розтиналило й голубило водночас.

– Привіт... Я милувався. Ти випромінюєш сліпучі чари. Моє божество, я кохаю тебе, – шепотів Ярема й ніжно пестив шовк її рум'яних щічок.

– Доброго ранку! Я вже не спала. Лежала й відчувала НАС настільки нероздільними, що навіть страшно. Коли ти поруч - я літаю... – відповіла його сп'яніла полонянка й проникла поглядом Яремі в саме серце.

Здавалося в кімнаті хтось розпорошив концентрат еліксиру кохання, а невидимі

амурчики пурхають навколо, перетворюючи звичайний ранок на запаморочливу дорослу казку.

Стукнули вхідні двері. Ярема посміхнувся й кивнув головою, розуміючи маму. Вона могла зайти тихенько, але ж попереджала, що буде на десяту. А вони так зморилися, що проспали.

– Зажди, я зараз! – обережно доторкнувся Ярема до лобика коханої, вистрибнув з ліжка й натягнув спортивки.

– О, Господи! Це твоя мама. А що ж робити? – щиросердно розгубилася Яринка, наче їх застукали за чимось забороненим чи поганим.

– Не бійся, сонечко моє, вона хороша й тебе полюбить так само сильно, як я, – впевнено промовив окрилений чоловік і пішов з кімнати.

Він вийшов до передпокою ходою імператора, що самотужки переміг чужинську армію чи просто світився щастям.

– Доброго ранку, маленький! Ось бачиш, а ти боявся, – легко визначилася з результатом Броніслава Устимівна та з посмішкою вручила синові пакунок: – На! Йди вдягай свою красуню, а я - готувати сніданок. Ви ж точно зголодніли за ніч...

– Дякую, мам! Ти найкраща, – чмокнув психологиню в щічку син і не став заперечувати очевидного. Навіть якби в матері не було докторського ступеня, є серце, що достеменно відчуває блаженство своєї дитини.

Коли він повернувся, Яринка підірвалася з ліжка і вчепилася в простирадло. Її чарівні оченята світилися нестямним хвилюванням та демонстрували повну розгубленість, а на гарненьких щічках виступив сором'язливий рум'янець.

– Боже! Що сказала твоя мама? Думаю, мені краще збиратись... – прошепотіла дівчина, а Ярема упивався її порядністю й чеснотами та заперечив:

– Оце вже ні. Ми тебе нікуди не відпустимо. Ти ж казала, що будеш зі мною завжди. І матуся намагається завоювати твою прихильність. Одяг принесла. Вбирайся, не змушуватимемо її чекати.

– Мені? А як вона? Ага, ну ясно. Ти тільки відвернись, будь ласка, – зашарілася дівчина, яку вночі він роздивився майже поклітинно й був у захваті від усього, що побачив.

Щасливець солодко посміхнувся й сів на ліжко, спиною до неї. А Яринка дістала симпатичну біленьку кофтинку, в'язану візерунками, та добротні сірі штанці. Звісно ці речі були куплені не у валютному магазині, але їх не кожного дня побачиш на прилавку в універмазі.

Одяг точно відобразив прохання Яреми, був некричущий і гарний. Ще в пакеті знайшлися трусики й ліфчик, що їй підійшли. Питання: як чужа жінка вгадала з розмірами? Ясновидиця вона чи що? Вдягаючись, шукала відповіді тендітна наречена. Звідки їй знати: скільки разів шалено закоханий син розповідав матері про свій еталон краси.

– Уже можна подивитися? ...Ти прекрасна! Я їй так і говорив. Моя кохана у будь-чому неповторна. Давай тепер розчешемо твої шовкові коси й підемо знайомитися з нашою мамою. Колись вона казала, що хотіла донечку, а з неї вибрався я. Тепер її мрія здійснилася, – не вгавав захоплюватися всім, що наразі відбувається дорослий і раніше серйозний адвокат.

Він приніс для Яринки з ванної рідкий гребінець й почав лагідно розчісувати гніздечко, яке в запалі нічної пристрасті учинив на голові нареченої.

– Яремчику, дай я сама, – продовжувала роздивлятися обновки Яринка та вкотре соромилася особливої уваги, адже зроду нічого подібного не знала. Ну хіба геть маленькою, коли в неї була любляча мама.

– Ні! Мені дуже приємно турбуватися про тебе. А ще я не пам'ятаю, щоб у нашого яблучного шампуню був такий неперевершений аромат! – обома руками приголубив він голівку коханої й поцілував.

Адвокат Стахів так майстерно та досконало вмів захищати підсудних, але у свої майже тридцять років ніколи раніше не здогадувався про смак коханої жінки. Тільки з Нею він починав відкривати неймовірно прекрасні грані звичайного чоловічого щастя.

Ось і тепер розумів, що вже не хоче ні знайомити своїх дорогих жінок, ні сніданку, а лише поглинати її всю і скрізь... Та він мужньо зітхнув і спробував перервати ласолюбні думки. На мить заплющив очі, щоб якось впоратися з хмільними еротичними бажаннями.

– Дякую! Ви мене розбещуєте, але я почуваюся в казці, – повернулась Яринка обличчям та враз потрапила в Його медові обійми. Ярема не стримався й піймав її вуста, що так могутньо вабили.

– Будь ласка, зупини мене, бо я за себе не відповідаю, а перед мамою соромно. Вона там, після нічної зміни, одна клопочеться над сніданком... Іще єдиний разочок! – знову блаженно впився Ярема в гіпнотичні губоньки.

Тепер і Яринці захотілося пригадати їх нічні страждання, але ж хтось повинен знайти в собі крапельку розуму й виховання. Вона випурхнула з Його рук і добровільно пішла на «плаху».

Та коли увійшла до кухні й побачила очі Броніслави Устимівни, забула про розгубленість і сором, про сумніви та страх не сподобатися свекрусі. Статечна дама, що наче зійшла з обкладинки журналу, всім еством випромінювала тепло і доброзичливість.

Наразі Яринка пригадала ту мить, коли побачила свого Коханого вперше. Ота невідома тепла хвиля в бібліотеці й потім, коли з кожною зустріччю сердечність між ними наростала, виходить брала початок з цієї жінки. У погляді Броніслави Устимівни не було ні осуду, ні суворості, навіть цікавості - лише любов до дівчини, що зробила її сина щасливим. А хіба нормальній матері ще чогось треба?

Ось мама Яреми, що стояла над плитою в тому прикольному фартусі, витерла руки рушником і простягнула обидві до Яринки.

– Вітаю вдома, дитинко. Дозволь називатися твоєю другою мамою, – промовила ця велична жінка й зробилася звичайною домашньою бабою, яка щиро любить своє найближче оточення.

А Яринка як почула ті слова, до болю прикусила нещодавно обласкані коханим губенята й заплакала. Далі спробувала опанувати себе та промимрила:

– Вибачте, будь ласка. Це в мене завжди так, коли почуваюся серед люблячих людей. А ви з Яремчиком дали мені світ, якого я зроду не бачила...

– Іди сюди, – тепер притулила до своїх грудей нещодавно нікому непотрібну й знедолену дівчину горда мати й додала: – Я не всесильна, але вже ніхто не посміє тебе кривдити й зневажати. Дулю їм усім, а не мою донечку! Руки повідриваю. Даруйте, на радощах, завелася. Сідайте до столу. І правду казав мій син: ти дійсно у всьому прекрасна.

– Дякую, дуже гарні речі... мамо! – вимовила Яринка й відчула, що повернулася в дитинство.

Як багато років вона не промовляла цього неповторного слова. І нехай вибачить на небесах мама-Оксана, але ж дійсно життя її єдиної доньки знову стає нормальним.

Двадцять перший розділ

Невже це все відбувається насправді? Ставила собі питання Яринка й однозначно відповідала: ТАК! Нова родина стала для неї всім. Броніслава Устимівна поважала дівчину за те, що вона зробила з її зацикленого на професії сина - веселого й життєрадісного чоловіка. А сам Ярема взагалі поведився дивно: він наспівував пісеньки, зневажав ділове вбрання, часто без будь-якого приводу з'являвся на порозі дому з квітами й носив на руках свою кохану сирітку. Та про цей болісний статус Яринка вже й не згадувала.

Якось шалена парочка принесла додому кошения, що прибилося до них на вулиці. Крихітне створіння інстинктивно вмощувалось у Яреми на теплій долоні й намагалось смоктати її, ймовірно шукаючи маму. Це підсвідомо викликало трепет і тоді адвокат обсипав стан коханої таємничими іскрами й наче промовляв без слів: «Дивись яке воно крихітне й ніжне. Я хочу нашу дитинку...»

Господи, але ж у них ще стільки проблем! Наприклад, втікаючи від стурбованого можновладця, студентка Лішук кинула навчання та ще навіть не повідомила директорку про свої подальші плани. Мало того, на ній висить липова кримінальна стаття. А ще вони - неодружені! Та райська насолода, що поєднала душі закоханих, додавала впевненості у кращому майбутньому.

Вдень молодь захоплено гуляла містом, робила покупки, а ввечері всією родиною вони крутилися на кухні й дружно готували вечерю. За столом жартували й сміялися та, для кращого пізнання одне одного, розповідали різні історії. Здавалося все стало на свої законні місця: діти щасливі, а мати турботлива й рішуча.

Якось вони подивилися фільм і вже збиралися вимкнути телевізор, бо новини своєю нахабною неправдивістю навіювали сум. Йшов стандартний огляд подій, та ось Ярема почув знайомі назви й прізвища з району, де працював.

– Мамо, зажди хвильку, – зупинив він Броніславу Устимівну.

Раптом на екрані з'явилася зухвала пика прокурора Горінченка. Він традиційно торочив щось про високі показники боротьби зі злочинністю, а потім режисери передачі надали статистику щодо розшукуваних убивць і крадіїв. Ще мить і адвокат Стахів змінився в обличчі, адже серед потворних графічних зображень побачив личко своєї Яринки.

– От покидьок! Він таки зважився на це і дав справі зелене світло... Треба негайно готувати зустрічний позов та їхати збирати свідчення, – загорілися хижими вогниками очі Яреми.

– Куди їхати, синку? Прямо до рук кровожерливих мерзотників? Яремо, не смій! Матеріали готуй, телефонуй, домовляйся, але ти нікуди не поїдеш! – вимкнула телевізор Броніслава Устимівна і в цей час Яринка вийшла з ванної кімнати.

– Боже, а що трапилося? Чому ви такі збентежені? – спокійно підсушувала вона рушником волосся.

– Все добре, крихітко. Розчісуй своє багатство та підємо спати, – обійняв її за плечі Ярема. Тільки ж за добротою, отриманою тут, Яринка не стала дурнішою. Серцем і розумом вона відчула біду й попрохала:

– Мамо, скажіть хоч Ви, бо наш дорогий захисник не хоче мені відкривати правду. А я повинна бути в курсі всього, що відбувається з нами.

– Та все нормально, доню. Ти права: нашому талановитому захисникові треба плідно попрацювати, аби здійснити правосуддя. Ваші районні нечестивці оголосили тебе в розшук. Тому тепер краще на вулиці довго не гуляти, – не стала ходити колами пані Броніслава.

– Хм! А я все дивувалася: чому так довго не діставали? Той супостат ніколи не забуде свого приниження. Як переслідував і вкрав, а потім ледве сам не здох. Та хіба ж я в тому винна? – якимось занадто спокійно зреагувала на новину Яринка. Може тому, що сміливості їй додавало Кохання?

– Даремно той упир закрутив невдячну справу! Клянуся, що зберу всі докази й свідків та втоплю в такому лайні, що наступної каденції йому вік не бачити. Електорат плюватиме в його бік, не звертаючи уваги навіть на продуктові набори з гречкою, – розгулявся гнів недавнього щасливця й здавалося, що сон сьогодні не прийде до нього навіть в обіймах Яринки.

Так, він обдарований і грамотний юрист, але ж цього разу йому необхідно захищати не лише НЕвинну, а й самому оглядатися, щоб не отримати удару зі спини. До того ж - у прями́сінькому сенсі!

– Сину! Нагадую для неврівноважених: проведи дівчинку до ліжка, заколисай її, а тоді приходь до кабінету. Подумаємо, з чого починати, – делікатно нагадала психологиня, що Яринці не обов'язково брати участь у підготовці до жорстокої боротьби.

– Але я також хочу допомагати! – притулилася до грудей Яреми щаслива сирітка.

– Ти допомогла нам стати такими згуртованими, якими ми ніколи не були. Хіба можна зробити більше? Будь ласка, йди до ліжка, – настирливо й елегантно попрохала свекруха й глянула на сина.

Ярема зрозумів натяк мами, підхопив Яринку на руки й поніс до своєї кімнати заколисувати. З ним дівчина не вмiла сперечатися. Там він опустил кохану на ліжко і вмить перетворився на сп'яніле лагідне створіння, забувши про всі негаразди.

Чоловік весело обцілював рум'яні щічки й прохав:

– Даси мені годинку? Я з мамою пошушукаюся. Вона страшне яка розумна. Подумає й підкаже, як нам здолати тих хробаків. А потім я розбуджу тебе і не дам спати до ранку. Тому відпочинь, моя кохана ніжність.

– Я без тебе не засну. Тепер нічого без тебе не вмiю, навіть дихати боюся нарізно... – не відпускала його зі своїх рук Яринка і загравала оченятами. Збуджений радник відклав справи й пристрасно виконав улюблену пісню. А потім обережно випурхнув з ліжка й пішов до мами тяжку думу думати.

Броніслава Устимівна задоволено посміхнулася й жартома сказала:

– Ніколи не здогадувалася, що мій син може бути одночасно таким зібраним і розпусним. Кохання дійсно ще геть не вивчене й не розгадане. Та ти сідай, моє зморене дитятко. Ніжки ж певно тремтять... Давай, пригадуй: хто там у вас настільки сміливий, що зможе свідчити проти гадів. Бо це ви здійнялися й полетіли, а людям під смердючим підбором невігласів жити далі. Знайдуться такі?

– Думаю, так. Звісно наразі в моїй голові лише рожеві хвилі хлюпають і ці питання не вирішити вночі та список я напишу й відразу поїду. Мамо, навіть не насуплюй свої бровенята, бо знаєш, що я правий. А сміливців на районі багато й таких, кому ті потвори страшенно допекли, – вже включив свої розсудливі мізки юрист.

– Хто сказав, що я не вірю у відвагу простих людей? Я кожен день стикаюся з такими нереальними випадками, що годі зрозуміти. Але відчайдушність, в нашому випадку, не метод. І взагалі треба телефонувати татові. Він знає й радіє, що ти знайшов свою світлу долю. Звісно Тарас бовдур, яких мало, але то особисто моє та він точно допоможе.

Двадцять другий розділ

Тарас Омелянович Стахів – батько Яреми й колишній чоловік Броніслави Устимівни вже не перший рік жив і працював у столиці республіки. Колись неймовірно закохана парочка: молодий журналіст і студентка медінституту подарували життя хлопчикові, що виріс копією тата. В усьому: у світлому розумі й зв'язі до праці, нетерпимий до брехні, лукавства й лінощів. Саме за ці дивовижні якості цінувала тоді свого чоловіка талановита Броня.

У ті часи було небагато охочих іти на ризик. Але журналіст Стахів робив репортажі, за які його інколи обіцяли ув'язнити, казали що грається з вогнем, а потім хвалили й називали «гласом народу». Так і став суперечливий репортер примітною особою. Якось його внесли до складу групи, що освітлювала поїздку урядової делегації. Потім прикріпили на постійній основі й через те вдома він майже не бував.

А молода й сильна Броніслава впевнено освоювалася в серйозному закладі, зі складними пацієнтами. З сином родина проблем взагалі не мала. Він зростав такою собі окремою гілочкою на родинному дереві. І коли настав час визначитися з професією, варіантів не розглядав, обрав юриспруденцію.

Та якось підлі язики донесли Броніславі правду про зраду коханого. Виявляється в групі репортерів була молода вертихвістка, що прибрала до рук серце харизматичного колеги. Подружжя гамірно поспілкувалося телефоном, а повернувшись з відрядження Тарас знайшов валізу в коридорі й ультиматум дружини про розлучення.

Все спалахнуло й розтануло, наче блискавка в небі й журналіст повернувся до столиці та скоро отримав постійну роботу на телестудії. Син захистив диплома й поїхав до одного з віддалених районів, на практику. А Броніславу Устимівну, поки тимчасово, призначили керівником психіатричної клініки.

Передісторія завершена та в нинішній ситуації Ярема відразу побачив світло в кінці тунелю. Ясно, що треба рятувати Яринку від незаконного звинувачення, але коли цей випадок об'єднає їх родину - було б ідеально! Адже немає в світі дитини, що в будь-якому віці, не мріє знову побачити тата й маму щасливими разом.

Звісно за всі ці роки колишні навчилися спілкуватися. Періодично батько цікавився успіхами сина або просто запитував: як справи? Певно, що про його життя запитувати було б зайвим. Кожного тижня обличчя політичного оглядача з'являлося в телевізорі й таким чином його справи були очевидними. Ось і придумала тієї ночі психологиня безпечну поїздку сина у лігво гада, що міг не лише зруйнувати життя закоханих, а й знищити фізично.

Тарас Омелянович вислухав ідею колишньої дружини й страшенно зрадив. Він сказав, що давно мріяв проїхатися країною й зробити передачу, про життя віддалених населених пунктів. Від такого цинічного визначення, щодо рідних місць, Ярема лише посміхнувся та на вояж з батьком погодився. Виходить його маленька зіронька, своєю бідою, спробує об'єднати родину?

Оглядач Стахів збирав групу, Ярема обережно попередив колишню орендодавицю Яринки, пані Єфросинію, про можливі репортажі. А та зі своїм сином Едуардом почала думати: хто зважиться свідчити у суді. Та, як завжди, десь «протекло» й Дейнеці зателефонували з області.

– Ти що ж собі, паскудний шуряче, думаєш? – перше, що почув райкомівський секретар від свого обласного куратора. – Я тобі стільки років зад прикривав, а він викликав у гості політолога Стахіва!

– Я нікого не викликав, перепрошую... – слухав відбірні матюки від старшого партійного товариша Дейнека та нічим зарадити не міг.

– А чому тоді мені доповіли, щоб готувався до наїзду столичної групи репортерів? Я їх точно не запрошував і геть не готовий рапортувати про досягнення, яких у нас кіт наплакав, а порушень хоч греблю гати! Ти, стара тварюка, знову щось намутив зі своїми бабами? Бо мене саме так інформували.

Потап з розмаху всівся у своє високе крісло й зрозумів, що історія з нічийною дівчинкою та її пошуками можуть закінчитися для нього дуже погано. І навіть він

тільки доручив прокурору Горінченку знайти й покарати ту малу, за сфабрикованими звинуваченнями? Ясно ж, що ніхто не підтвердить її захоплення наркотиками, не знайде відбитків дівчини на пакунках, та й покупців зілля у неї також немає! Якби все було тихо, він підкупив би парочку свідків, але тепер лише власна шкура набуває значення.

Партійний секретар запевнив обласне начальство, що зробить усе, аби журналоги нічого поганого не накопали. А ще підготує найкращий банкет, після якого ті забудуть, як їх звали й повезуть до столиці гарні підсумки. Інших думок у розбещеного жирним та безкарним життям ірода не виникало. Він галопом вибіг до райкомівського двору й викинув зі службової Волги водія:

– Геть! Я сам...

Микола тільки встиг причинити за божевільним шефом дверцята й дивився як той помчав у невідомому напрямку, підіймаючи куряву на дорозі. А напрямком був передбачуваний. З піною на губах Дейнека заскочив до прокуратури й заволав черговому:

– Крути ту кляту вертушку, бо вирву на хрін!

Прокурор Горінченко почув лемент друзяки зі свого кабінету й вийшов назустріч:

– Ого-го! Які люди й без охорони... Ти чого це тут влаштовуєш бедлам, товаришу перший секретар? Мої підлегли тебе слухатися не зобов'язані.

Дейнека не оцінив жарт друга й схопив того за волохату руку:

– Мені наразі не до твоїх жартиків і шарад! Ходімо, треба поспілкуватися тет-а-тет. Я навіть не знаю: з чого почати...

Горінченко замкнув на ключ свій кабінет, дістав із сейфа гарний коньяк і налив обом у кришталеві склянки. Він вислухав плутанину, якої не очікував почути від свого самовдоволеного й незалежного брата по розуму, а потім сказав:

– Да-а! Знав я, що ця афера закінчиться погано. Потапчику, ти стільки бабів перегуляв, а в халепу вляпався через молекулу, котру й під мікроскопом не побачиш. І я купився на твій кураж. Хто ж знав, що за нею стоять такі могутні добродії? Тільки те, що ти пропонуєш - не варіант. Я не можу викинути чи випадково забути про вже відкриту справу. У мене підписані свідками протоколи лежать і підготовлені люди на слухання чекають.

– Та на... ти мені все це кажеш? Хіба я геть дурний? Але щось же треба робити. І чому я відразу не здогадався про високі зв'язки пихатого негідника? Він же завжди поведився тут, як пан! Що хотів те й вертів, клятий адвокатишка!

– А може треба частіше заглядати в досьє людей, що під тобою ходять? Ось я, наприклад, уважно читав біографію радника та позицію його татка знав. Але ніяк не прив'язував їх родину до малої циндрі з лісу. Та й розлучився з матір'ю нахаби той оглядач давним-давно. А тут, бачите, зацікавився законністю на периферії! Я й сам наразі не тямлю, що нам робити. Хіба що зателефонувати до кремля? Вибач, друже... Це я від безпорадності пожартував, – тепер активно протирав свою лисину великою хустинкою районний прокурор і відчував, що й під ним земля потроху плавиться.

Двадцять третій розділ

Суд над Яринкою Ліщук не скасовували. У призначений день і час все відбувалося, як зазвичай. Ось тільки на слухання дівчину привіз не «воронок» з тюрми, а батько Яреми, транспортом знімальної групи. Тарас Омелянович підійшов до справи з властивою йому відповідальністю й особливою увагою. Все-таки не кожен день стаєш на захист нареченої єдиного сина.

І неважливо, що обласні пацюки заметушилися, а районний прокурор Горінченко напередодні навіть до церкви сховався (як тільки їх туди ноги носять?) Але ж телевізійники вже вивантажують обладнання під будівлю суду! Подібного «кіна» в районному центрі ще зроду не бачили й народ почав масово збиратися на невеличкій площі, виключно з цікавості.

Спротиву столичним гостям ніхто не чинив. Нехай собі люди розважаються! Так думав суддя, народні засідателі та секретар. А от прокурор і герой-коханець, що заварив усю цю кашу, почувалися мов на голках. Сам Горінченко в ролі обвинувача виступати не наважився та це й необов'язково. Достатньо аби його заступник зачитав суть звинувачення, а далі все повинно піти, як планувалося.

Але як планувалося - не сталося! Кудись поділися двоє проплачених свідків, що не вперше виступали від звинувачення та допомагали, за наказом місцевих царків, топити незручних чи зайвих.

Зате прийшли однокурсники з технікуму, а директорка склала Яринці гарну письмову характеристику й навідріз відмовлялася вірити, що в стінах керованого нею навчального закладу коли-небудь були наркотики.

Жінка, у якої Яринка знімала кімнату, не лише надала дівчинці найкращі рекомендації, а й виголосила публічну заяву щодо перевищення працівниками прокуратури своїх повноважень, під час проведення обшуку в її домі. І легендарний хірург, що сьогодні був абсолютно тверезим, професійно доводив повну нісенітницю, відносно вживання юною Ліщук заборонених речовин.

Яринка звісно хвилювалася та вона сиділа поруч зі своїм неперевершеним адвокатом і захищати її Ярема мав повне право. Вони не заручені й не рідня. А те, що колись сходили разом в кіно, Законом не забороняється.

Далі більше! Здавалося, що всі, хто виходив свідчити геть забули й про камери, і про страх наслідків своєї непокори. Люди захищали не лише конкретну особу, а й свій давно спотворений спосіб життя. Відповідаючи на запитання звинувачення й захисту кожен засуджував і таврував купку зарозумілих дегенератів, що уявили себе тут богами.

Згадали все: і злочинства на території мисливських угідь, і бездіяльність у розв'язуванні побутових проблем міста, а ще грубощі та свавілля конкретних осіб. Словом, слухання вийшло за межі, але через масову думку суддя навіть не намагався спинити цей рух опору. Тим більше Ярема ставив запитання таким чином, що інакше й не відповісти. Сьогодні його талант тріумфував і нищив негідників.

А група співробітників столичного телебачення, через те що відбувалося в залі, була просто в захваті. Вони такого навіть не очікували. Адже це бомба, а не репортаж! І

коли слово взяв захисник обвинуваченої Ярема Стахів зал завмер і слухав його традиційну аргументацію, затамувавши подих. Мабуть, місцеві жителі скучили за його шармом та бездоганною літературною мовою.

Ось суддя оголосив перерву й пішов з засідателями у дорадчу кімнату. Яринка попила води й виглядала стомленою, але Ярема ніжно обіймав її долоньки й шепотів на вушко:

– Кохана, потерпи. Зараз буде таке, від чого ти точно повеселішаєш. І татко сьогодні отримав заряд енергії. Он як очі блищать, поруч з мамою...

– Встати, суд іде! – оголосив секретар і суддя з народними засідателями всілися за свою трибуну. Він ще раз щось запитав у кожного зі своїх помічників та наказав:

– Для оголошення вироку громадянку Ліщук прошу встати.

Яринка покійно підвелася й заціпеніла в очікуванні, але бачила як Ярема підморгнув їй і одними вустами промовив: «Кохая!» А далі заговорив суддя:

– Уважно вивчивши матеріали справи та вислухавши всі свідчення звинувачення й захисту, суд в моїй особі, за допомогою народних засідателів постановив: зняти з громадянки Ліщук Ярини Степанівни звинувачення у зберіганні та розповсюдженні наркотичних засобів, як безпідставні й оголосити її НЕВИННОЮ. Наразі громадянка Ліщук може бути вільною. Це рішення підкріплене Законом та має право бути оскаржене у вищих інстанціях.

Він традиційно вдарив молоточком по дереву й секретар додав:

– На цьому судове засідання завершено! Прошу звільнити зал.

До закоханої парочки відразу кинулися знайомі, аби привітати з закінчення цього сміховинного процесу, а Ярема з Яринкою дякували й посміхалися, мов два сонечка. Та ось до дітей підійшли Броніслава Устимівна й Тарас Омелянович. Мама обійняла діточок і запитала:

– То ви підкажете, де тут можна відсвяткувати звільнення чарівної каторжанки чи вас відразу підкинути до РАЦСу? Даруйте, але я підслухала, що ви планували після суду миттю подати заяву.

– Мамо, ти ж професіонал! – з жартівливим осудом поглянув на неньку Ярема. – Як можна підслуховувати секрети?

– Та й ти нівроку, синку! Сьогодні так їм давав, що наче не суддя, а ти вів засідання. Таким я тебе ще не бачила, кондоре наш. Та я пишаюся, що тебе народила. Яриночко, а ти зможеш витримати нас ще трішки? – тепер жартома зморщила носика Броніслава Устимівна й відчувалося, що в неї є ще якісь причини для дуже хорошого настрою. А той настрій тихо стояв поруч і також випромінював давно забуті флюїди. Він потиснув міцну руку сина й сказав:

– Вітаю, діточки! Ви подарували нам з мамою справжню насолоду. А вже мої лобуряки зліплять з сьогоднішнього дива такий репортаж, що гримітиме на всю країну. То як вирішимо?

Вся родина тепер глянула на Яринку так, наче вона серед них головна. Навіть якось незручно підводити їх і дівчинка хотіла б впасти в ліжко та відпочити, але вона виструнчилася й відповіла:

– Та як же я можу знехтувати увагою рідних людей, що захистили й не дали згинуть? А ще подарували мені того, без кого цілий світ немилый. Все життя я буду дякувати ВАМ та з радістю піду куди скажете. Тим більше я зголодніла...

– Зараз я відпущу хлопців, нехай собі їдуть монтувати. На них чекає цікавенна робота, – тепер схвильовано заметушився завжди впевнений у собі політолог.

– Йди вже, працюючий ти наш, – почувлися традиційні докори в голосі Броніслави Устимівни та було в її тоні ще щось загадкове й нове. А Тарас Омелянович здається почув лише одне - ТИ НАШ...

Він побіг до бусика телевізійників, а Ярема міцніше обійняв свою наречену за плече й запитав:

– Тоді може до дядька Саркіса? Тобі ж там подобалися шашлики, правда крихітко? Мамо, не бійся за свою талію, один раз можна! Відповідаємо: в тому кафе м'ясо, наче бальзам!

– Ну, вам видніше. Ви ж тут стільки часу провели, тому я згодна. Пішли, батька по дорозі підхопимо. Їхати треба чи йти? – дивним вогнем продовжували сяяти сьогодні очі серйозної психологині.

– Та як хочете, але я б пройшовся. Тут повітря п'янке, з того дня як її побачив, – не переставав шаленіти Ярема й додав: – Це так добре, що ви обоє поруч, бо в нас з Яринкою є до вас дуже важлива справа.

– Але ж у нас немає рушника, щоб вас пов'язати! – не стала прикидатися необізнаною Броніслава Устимівна.

– Нічого, мамо. Ми у Саркіса візьмемо, – розсміявся щасливий син.

Двадцять четвертий розділ

На родинній нараді, ще до слухання, було вирішено зустрічний позов не подавати. Ярема на сто процентів був впевнений, що Яринку виправдають. То навіщо викликати новий гнів тих мерзотників? Адвокат Стахів ніколи не був боязким, професія не дозволяла. Але розсудливим – так. Особливо тепер, коли він планував одружитися й завести дітей. А щодо вендети, то це якось неінтелігентно. Не можна ж опускатися до рівня нищих гадів.

Тим часом родина посмакувала шашликами у Саркіса. Прогустувала кілька сортів чудових молодих вин і за келихом благословила дітей. Ярема вже давно придбав каблучку, з символічним каменем у вигляді букви «V» й чекав нагоди. А тепер, під втішні погляди батьків, подарував Яринці небесний сапфір. Від щастя дівчина традиційно плакала і з цього бентежливого моменту парочка набула статусу заручених.

Залишатися на ніч в районному центрі родина не бажала й Тарас Омелянович замовив таксі до області. Він скромно збирався попрощатися й продовжити шлях до столиці та

Броніслава Устимівна запросила його в колишній дім.

Це віщувало неймовірно позитивні зміни й діточки забралися до своєї кімнати та впали у ліжко без задніх ніг, аби не заважати старшим розв'язати особисті питання. Настала ніч, а політичний оглядач так і не полишив квартири. Невже планується ще один святковий стіл під гаслом: «Ласкаво просимо додому, тату!»

– ...Та я здалеку. Жив аж на кордоні з Білорусією, а сюди поперся за однією бабою. Думав, що то любов, а вона підпоїла й до нитки обібрала. Залишився в чому стою. Ні копійки не маю, візьміть хоч на кілька днів, на їдло заробити, – низьким голосом пояснював виконробу гігант у сірому одязі.

Той покрутив носом, ще трохи подумав і махнув рукою:

– Біс з тобою, візьму! Люди мені потрібні. А ти точно не сидів?

– Ось дивись, – витягнув вперед руки могутній чолов'яга, демонструючи що наколок на пальцях у нього немає. Добре, що на вулиці ще не дуже парко, бо на передпліччі у Кацюби є красномовне татування, котре роблять собі всі контрактники на службі у військах спеціального призначення.

– А ти часом водити не вмієш, Геракле? – здогадався запитати у Дем'яна кмітливий бригадир.

– Жартуєш? Та я їздив на батьковому бульдозері ще як тільки з-під столу виліз. Можу керувати чим завгодно. Ну звісно, якщо не підсунеш зореліт, – доброзичливо пожартував знедолений чоловік. Та життя його навчило, що заради справи можна й підіграти.

– Це добре. Тоді пішли, покажу тобі робочий інструмент. Гарна була техніка, витривала. Та якось я взяв, на свою голову, п'яницю й воно примудрилося в'їхати в бетонну огорожу за кар'єром. Тепер вигляд у машини не дуже, але пісок возить справно. Саме цим і будеш заробляти на хліб, – продовжував оцінювали Дем'яна виконроб.

Отака змістовна розмова відбувалася неподалік відомого районного центру. Раніше згадувалося, що керівництво району завело свої простори в повний тупік, але то не зовсім так. Бо недалеко, в передмісті, вже не перший рік йшло будівництво мікрорайону дев'ятиповерхівок. На новобудову підтягувалася неосвічена молодь та всяка інша братія. Платили тут небагато, але на руки за відпрацьований день. Тому охочі пропити добові заробітки мігрували довкола, мов птахи.

Вочевидь Дем'ян Кацюба збрехав працедавцю. Адже ніякої баби, крім своєї замученої коханої дружини, він не мав. А сюди повернувся з далекого вояжу, бо в нього залишалася одна-єдина мета: звести зі світу тварюку, що відібрала у нього найдорожчих.

Рільника він поховав геть не напружуючись, а от двох інших скільки не шукав, знайти так і не зміг. Може їх вже хтось інший відправив до пекла або залізли в такі щілини, що й не дістати? Та закінчити головну справу решти свого безталанного життя, Кацюба зобов'язаний.

За баранкою ЗІЛа Дем'ян відпрацював зміну й отримав трохи рублів та пішов

попоїсти до збитої з дощок їдальні. Там напхався пельменями й навіть подивився телик, що був підвішений до стіни.

З телеекрана спочатку гунділи щось про партійний з'їзд, який по ходу ніколи не припиняв своєї роботи в Москві. Кацюба допив гидкий чай та вже націлівся піти відпочивати до барака, як раптом почув знайомі прізвища й остовпів.

Здається він повернувся дуже вчасно, адже напередодні в районному суді виправдали якусь нещасну. А прокурора й першого секретаря майже кожен свідок згадував лихими словами. Найдивнішим було те, що освітлювали подію столичні телевізійники. Це ж кого той виродок зачепив, щоб підійнявся аж такий гвалт?

А гвалт був дуже гучний. Не пройшло й трьох днів, як Дейнеку викликали до області. Його обкомівський куратор літературних слів не підбирав та демонстрував Потапові на відику запис, який миттю облетів всі наявні республіканські канали. Група Омеляна Тарасовича попрацювала над шедевром так вдало, що ролик для повчального прикладу, блискавкою розривав простори союзу.

І тому перший секретар сидів наразі понуривши голову, наче школяр-двійочник і геть не розумів, як буде викручуватись? Всім єством він проклинав той день і час, коли повівся на дешеву простолодинку. Та хоч би задоволення отримав, а то ледве сам не сконав та ще й вляпався в непотрібний скандал, з невідомими наслідками.

Він машинально дістав з кишені серцеві пігулки й раптом побачив, як куратор зірвався з крісла й заволав, махаючи руками перед ним:

– Засунь! Навіть не діставай, бо я тобі їх власноруч так глибоко засуну, що гемороєм вилікуєш! Чому ви всі поводитесь однаково? Крадете, пиячите, лізете на повій і все у вас в шоколаді. А як тільки запахне смаженим - відразу стаєте хворобливі та проситеся лікуватись!

Потап Свиридович мовчки повернув блістер до кишені й справді почувався негарно. Він дослухав принизливу промову начальства, підписав відмову від посади й поклав на стіл партквиток. Йому було наказано передати справи своєму заступникові й чекати десь у найтемнішому кутку, доки керівництво не вирішить його подальшого призначення.

Тепер уже не перший секретар райкому, а власне ніхто, обережно відкрив ще поки не конфісковану білу Волгу й сів за кермо. День був на диво сонячний і гарний та у Дейнеки перед очима стелилася пільма. Ніколи в житті він не планував так низько впасти!

Потап завів авто й попрямував на виїзд з міста. Допхався додому й там отримав наступну серію приниження. Його шустра дружина Леля змінила замки в їх шикарній міській квартирі. Ще першого дня, після суду, вона люто волила щось про розлучення та поділ майна. Звісно колишня манікюрниця, розбещена безбідним життям, давно мріяла здихатися старого пня. Вона мала кількох молодих претендентів і наразі отримала шанс покінчити з минулим.

Дейнека вийшов на вулицю, поглянув на синє весняне небо й пішов до магазину купити Боржом. Прийняв все-таки пігулку й знову сів за кермо. Він бездумно поїздив містом, наче прощався з ним. Загнаний звір не часто дивився в дзеркало заднього

виду, але за ним вже кілька кілометрів їздив старенький ЗІЛ, з підбитим боком.

І буває ж такий збіг у житті! Ні, це не фантастика й не вигадка. Просто Кацюбі набридло чекати й коли виконроб наказав завезти машину піску до дитячого садочка, Дем'ян зрозумів, що на будівництво він більше не повернеться.

Пісок він завіз та як почув щасливий дитячий вереск, серце зібгалося в камінь, а лютий гнів погнав його до будинку райкомівського ката. Він сидів би там день і ніч, аж доки б не дочекався Дейнеки.

Та доля сьогодні була прихильна до нещасного чоловіка й Дем'ян побачив, як паскуда вилізла з під'їзду, ненадовго зайшла до магазину продтоварів, а потім з пляшкою води сіла за кермо. ЗІЛ прилаштувався позаду й скоро, разом з іншими авто, вони виїхали на трасу.

Кацюба не боявся ні смерті, ні тюрми. Йому тепер до всього було байдуже, але необхідно обрати момент, щоб не постраждали інші автовласники. Ось повз них проскочили новенькі Жигулі й зникли за рогом. І позаду немає ніяких машин. За вікном звичайний робочий день і люди працюють, а не шастають по дачах. Це колишній перший секретар став безробітним та вирішив відсидітися у замиському маєтку. Там басейн, по гілках сосни бігають білки... Тільки не судилося поганцю!

Вправний контрактник ще раз оглянув трасу, обрав кут «польоту» Волги й спрямував вантажівку прямо в зад блискучого авто. І нічого, що він вже вивантажив пісок, тоннажність машин далеко нерівна. А тому розгублений водій Волги ще намагався загальмувати та отримав другий нищівний удар і через мить стрімко вліпився в могутнє дерево, на узбіччі.

По інерції головою Дейнека зламав вітрове скло й обличчя нечестивої гадини перетворилося на криваве місиво. Від больового шоку Потап втратив свідомість, але ще залишався живим. А Кацюба зістрибнув на траву й витягнув з кишені куртки фото Коханої. Він підійшов, почекав доки мерзота перед смертю прийде до тями й почув слабкий голос:

– Допоможіть...

Тоді Дем'ян підніс до обличчя Потапа дорогий знімок і запитав:

– А хіба вона не просила пощади? Ти наказав своїм звірюкам закатувати найріднішу мені жінку і фактично вбив нашого єдиного сина. А тепер просиш про допомогу?

– Я не... ро-зу-мію... Нікого не вбивав... Помилуйте... – здається в очах поганця таки промайнуло розуміння того, що відбувається.

– Ти відібрав у мене моє життя, а я перервав твоє паскудне, – останнє, що почув Дейнека. Далі нещасний чоловік сховав фото дружини до кишені біля серця і просто пішов до лісу.

Хепіенд

ЕПІЛОГ

– Чи згоден ти, Яремо, взяти собі за дружину цю жінку? Жити з нею в горі і в радості, в багатстві і в бідності, здоровим і слабким, в мирі та злагоді, доки смерть не

розлучить вас?

– Так, згоден! – урочисто й блаженно звучить голос Яреми.

– Чи згодна ти, Ярино, взяти собі за чоловіка... – продовжує вінчальну промову священник, а молодята стоять захмелілі від щастя й не бачать нічого навколо, лише відчують як їх навіки пов'язала невидима та могутня сила, що міцніша за будь-які кайдани.

Вони посміхаються, не відриваючи яскравих очей одне від одного, і коли батюшка промовляє:

– Оголошую вас чоловіком і дружиною! Можете поцілуватись, – пара млосно зітхає й пригортається в ніжному цілунку.

Тільки тепер запрошеним гостям дозволено поздоровити Яринку з Яремою і всі виходять з храму на сонячну вулицю, щоб бути щедро обсипаними розмаїттям зерен.

Яринка повертається спиною до купки дівчат і кидає весільного букетика. Щаслива володарка, котрій дісталися квіти верещить так, що в оточення закладає вуха. Аякже, тепер вона думає, що вже піймала долю за хвіст та скоро піде під вінець з отаким струнким красенем, як у сьогоднішньої нареченої.

Броніслава Устимівна скидає скупку сльозу й притримується за надійну руку Тараса Омеляновича. А старший Стахів цвіте й пахне, бо поруч з ним кохана дружина, що простила йому давню інтрижку з колегою й тепер вони знову разом.

Яка дивовижна штука життя! Стільки всього відбулося без участі маленької ясноокої дівчини, а потім вона зайшла ввечері до районної бібліотеки й зустріла там свою долю та стала причиною купи подій: гарних і не дуже. Її називали винною та вина чарівної сирітки лише в тому, що її душа чиста й прекрасна. А ще вона завинила молодому адвокатові непереборне й незвідане Кохання, про яке він і мріяти не смів.

Ось парочка обережно забралася до прикрашеної квітковими гірляндами Чайки (це такий раритетний автомобіль) і помчала перевдягатися, щоб встигнути на потяг до південних морів. Десь там вони започаткують свою родину і коли стануть старенькими й слабкими, все одно триматимуться за руки й читатимуть правнукам казки. А ті запитають у них:

– Бабусю й дідусю! А ви також були молоді? Розкажіть нам про своє минуле...

Час неблаганний і летить так стрімко, що ніхто й ніщо у світі не може його зупинити. Та це нічого, головне аби настала та мить, котра переборе все й поєднає навіки.

Кінець

